

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 126 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

SLOVENEK

Narodni mučenik + Rudolf Dolinar

Kolesa meljejo... Pod veletokom zgodovine se vrte in meljejo narode in posameznike. Za vsak narod in vsakega posameznika pride enkrat doba, ko mora pokazati vse svoje moči in vso svojo klenost.

Tudi slovenski narod se ni mogel odtegniti borbi, že dolgo je v polnem teku, čeprav ni bila nikoli napovedana. Vsako leto dobiva drugačno obliko, vedno pa gre za istim končnim smotrom: ta narod ali do dna uničiti ali ga zmaličiti in zvodeniti, da mu ne bo ostalo drugega kot kvečjemu abeceda še in zemlja, na kateri pa bi ne imel nič besede.

Zilava je ta borba, ki je včasih bolj napeta, včasih manj, ni je pa trobente, ki bi odtrgala odmor. V borbi za naš obstanek ni odmora. Napad se vrsti za napadom, narod pa je čim dalje bolj pozoren in čim dalje bolj čuječ. Poizkus majhne družbe zakrknjenih mogotcev je že odbil s tako mladeniško močjo, kakršne se pri njem v naši malodušnosti skoro nismo nadejali. Odgnal je sovražnika, ki že vsa leta zalezuje našo zemljo in naše svetinje, odgnal ga je, ne da bi komu skrivil las na glavi. Poražen in osramočen je moral oditi pred samim neovrgljivim izrazom ljudske volje.

V tej neenaki borbi smo doživeli polnost našega narodnega bistva: padla je žrtev, ki je s krvjo zapečatila dosedanje razdobje. Kadar borba zahteva življenje, je resna; kadar narod daje življenje v borbi za svoj pristni, nepokvarjeni obraz, je zrel in če je mladina prva pri žrtvah, se je borba pričela na tistem koncu, kjer se bo zmagoslavno končala. Dolinar Rudolf, ki je bil enak med enakimi, brat med brati, nam je nena, pa veličastna priča, da imamo kvas, ob katerem bo narod vzhajal. Vsaka žrtev je vredna spoštovanja, žrtev za narodno stvar zasluži narodno spoštovanje.

Neljubi gost, ki se nam je prišel surovo ponujati za gospodarja, se ni več vrnil v Ljubljano. Govorniškega odra v Ljubljani ne bo več imel, ker danes stoji v Ljubljani mrtvaški oder, s katerega govori bela krsta najmočnejšo besedo: Večje ljubezni nima nihče, kakor tisti, ki da življenje. Doslej nismo imeli neoporečnih dokazov za veličino slovenstva, za lepoto naše krščanske kulture, za dragocenost naše besede. Nasprotnik je vse to zlobno imenoval »politika« in v obhodih po vsej deželi ob rjoenju kupljenih duš vse to sramotil in jih nekaj tudi zapeljal. Dolinar pa je branil, kar je naše in v 22. letu starosti na braniku dal življenje. Sedaj vemo: naše slovenstvo, ves njegov plemeniti duh, je vredno življenja. Bela krsta na mrtvaškem odru je dokaz.

Očitajo nam, da nimamo plemstva. Dolinar Rudolf iz Lučin nad Poljanami je naš najmlajši plemič, obris rane je njegov grb, kaplja krvi njegov pečat. Ko je odšel iz Ljubljane, ni vzbudil nikake pozornosti, vrnil se je v beli krsti — zmagovalec, ob katerem se zgrinjajo množice in ga slave, kakor živega nikogar.

Sklonimo glave pred krsto; spremljajmo v mogočnem valu slovenskega katoliškega akademika na njegov zadnji dom, s krove je potrdil naš rod.

Ginljivo in pristrčno slovo Konjičanov

Konjice, 11. junija.

Kakor od svojega najboljšega in najdražjega zaklada, tako težko so se danes Slovenske Konjice ločile od zemskih ostankov akademika Rudolfa Dolinarja, ki je moral svoje mlado življenje darovati za srečo in zmago slovenske misli. Konjice so bile, ki so ga hotela imeti v svoji sredi in se mu v imenu vsega slovenskega naroda oddolžiti za njegovo največjo žrtev, ki jo je mogel položiti na oltar svojega naroda.

Včeraj so truplo pokojnega Dolinarja prepeljali v naš trg in ga v dvorani hranilnice položili na mrtvaški oder. Vso skrb so prevzeli konjiški fantje, ki so čuli ob pokojniku ter dekleta, ki so nabirala rože, spletala šopke in vence. Mrtvaški oder je bil zasut s cveticami. 11 vencev je obkrožalo oder. Darovali so jih mariborska mestna občina, mariborska Cirilova tiskarna, konjiški fantje, dekleta, Slo-

vensko katoliško akademsko starešinstvo v Konjicah. JRZ v Konjicah, centrala JRZ in še drugi konjiški Slovenci, ki so znali doumeti težo žrtve in smrti mladega fanta, akademika. In skozi vse te cvetlice in vence se je prepletalo gozdno zelenje in drugo pomladno cvetje. Drug za drugim so prihajali Konjičani kropiti pokojnika in pomoliti za pokoj njegove duše. Zunaj na slovenskih hišah pa so zaplapolale črne zastave. Slovenske Konjice so se izkazale vredne časti, da so prve sprejele v svoje okrilje telo mladega mučenika.

Danes ob devetih dopoldne je mučniško truplo Rudolfa Dolinarja nastopilo poslednjo pot. Pred Hranilnico so se zbrale množice delovnega ljudstva, tržanov in okoličanov. Prišla je šolska mladina pod vodstvom šolskega upravitelja g. Bratuža, fantje in dekleta, člani Katoliškega prosvetnega društva s svojim pevskim zborom in godbo. Prinesli so svojo zastavo, ovito s črnim florum. Prišli so pa tudi dr. Josip Leskovar, minister v p. g. Ivan Vesenjnik, ravnatelj Franc Hraščel, vsi iz Maribora, konjiški okrajni načelnik g. Baydek, ki je zastopal bana g. dr. Marka Natlačenca, starešina okrajnega sodišča v Konjicah g. Levstek Andrej, član banskega svetnika Selih Janez, industrijec in trgovec g. Šumer Martin in drugi ugledni slovenski Konjičani.

Točno ob določenem času je h krsti, ki so jo iz dvorane prenesli pred poslopje hranilnice domači kmetijski fantje ob spremstvu večjega števila katoliških akademikov iz Ljubljane, pristopil konjiški arhidijakon g. Franc Tovornik, ob asistenci župnikov iz Loč, Stranic, Zreč in Čadrama, duhovnega svetnika g. Kumra iz Konjic ter gg. kaplanov iz Zreč in iz Konjic in zmolili obredne molitve. Takoj je pristopil h krsti starešina okrajnega sodišča v Konjicah g. Levstek Andrej in spregovoril v imenu Slov. kat. akad. starešinstva v Konjicah:

Previdnost božja je hotela, da si postal mirni katoliški slovenski fant, visokošolec Rudolf Dolinar, žrtev ljudi, ki nečesto dani miru slovenskemu narodu: da si postal žrtev skrivajočih se organiziranih napadalcev iz zasede. To se je zgodilo ob času, ko so se po Sloveniji kazali ljudje, ki jim ne gre v račun miren razvoj in napredek slovenskega naroda. To se je zgodilo v času, ko so zakoni začeli enako veljati za vse; v času ko se že krepko uveljavlja volja in pravica ljudskih množic. Slovenski fant, akademik, si pa takoj spoznal, da prinašajo gostje v Slovenijo zopet besedo o gospodstvu manjšine nad ljudsko večino. Pokazati in glasno povedati si hotel, kakor je dolžnost ektrnega Slovenca in jugoslovanskega državljanca, da takega krivičnega gospodstva nečes nad svojim narodom. Zato si postal žrtev, žrtev svojega naroda, žrtev naša, žrtev Gospodove zapovedi miru in ljubezni. Verujemo in vemo, da je bila tvoja pot — pot pravice zoper krivico. Morda Te je prav zato poklical Gospod k sebi po plačilo; morda Te je zato poklical Gospod, da s svojo emrtjo in spominom naše olajšaš svojemu narodu, da spregleda in spozna svoj čas. Brez velikih žrtvev ni velikih koristi.

Rudolf, Ti si veliko žrtvoval, žrtvoval svojo kri za pravice svojega naroda. Zato si narodni mučenik. Tvoj narod bo častil Tvoj spomin.

Te besede Ti govorim v imenu in po spoznanju Slov. kat. akad. starešinstva v Slov. Konjicah, ki se klanja Tvojemu spominu. Slava Rudolfu Dolinarju!

Za njim je govoril g. dr. Josip Leskovar, bivši oblastni predsednik. V krepkih orisih je g. dr. Leskovar nanačil atmosfero časa, v katerem je moglo priti do te težke žrtve in žalitve slovenskega naroda.

Po govorih so domači fantje odpeli pesem »Pomladi vse se veseli«, nakar se je izvrstil spreved v cerkev. Godba Prosvete pa je igrala žalostinke. G. arhidijakon g. Tovornik jebral slovesno sv. mašo, še prej pa je stopil na prižnico g. monsignor dr. Vreže iz Maribora. Njegov govor je ganil vernike do solz. Kakor da je prišlo Kajnovu prokletstvo nad slovenski narod: brat ubija brata... Kri naših vrljih sinov moči slovensko zemljo, kakor da še ni dosti trpljenja in gorja. Slovenski narod se je zgrozil, ko je padla na tako zločinski način ta žrtev. Naš narod ve, kaj je božja zapoved: ne ubijaj! Naše prošnje naj grado k Bogu, da nam v bodoče prihrani tolikšno gorje.

Slovo od Konjic

Zaskrbljenih in potrlih obrazov so korakale množice za krsto na mesto, kjer se je poslovila od mučenika dr. Rudolfa Dolinarja. Vsi, kar jih je bilo takih, ki jih je dogodek zabolil in presunil, so stopili v vrste. Konjice še niso videla tako veličastnega in dostojanstvenega pogreba. Nad tisoč ljudi se je vrstilo par za parom. Krsto pa so nosili konjiški fantje, ponosni in samozavestni. Ob krsti pa je stopalo spremstvo katoliških akademikov. Ko so prispeli iz trga, kjer je že čakal avtofurgon ljubljanske mestne občine, da popelje truplo v Ljubljano, se je poslovil od nesrečnega tovariša akademik g. Leskovar s sledečimi besedami:

Danes, ko je vsa zemlja v cvetje in zelenje odeta, ko zorijo njeni sadovi, ko vsepovsod klije novo, bujno življenje; danes se poslavljamo od Tebe, dragi tovariš, ki sredi svojih načrtov in nad odhajaš na oni svet.

Med polji in travniki, med zelenjem in cvetjem, na sveti slovenski zemlji je izkrmavalo Tvoje srce za najlepše kar je premoglo — za veliko slovensko idejo!

Na Gorenjskem Ti je tekla zibelka, tam se Ti je klesal Tvoj kremenito lep značaj, tam so Te dolga leta napajali s tujo učenostjo; — tam si živel svoje mlado življenje.

Nisi li kdaj slutil, kje Te bo pričakala kruta smrt?

Tih in miren si bil med nami in svojo veliko misel polno ljubezni si nosil v srcu. Tih in miren si bil, kakor je ves naš narod tih in miren, ki zase ne zahteva nič drugega kot svojo pravico, pravico do svoje besede in pesmi in pravico do svoje zemlje.

In slovenski narod hoče v Jugoslaviji — živeti, živeti polno in svobodno življenje, svojo kulturo hoče še dvigati in svojo zemljo braniti pred izdajalci in odpadniki.

In Ti, tovariš Dolinar, si nam dal svetel vzgled za vse dni, Ti si nam simbol slovenske ideje, za katero ni nobena žrtev prevelika, Ti si nam glasnik slovenstva. Za vse večne čase.

Tovariš, vedi, Tvoja nedolžna prelita kri ni zastoj darovana na žrtvenik naroda, Tvoja kri bo dramila boječe in omahljive brate, Tvoje oči, ki nemijo, bodo vzbujale, Tvoje sklenjene roke bodo rotile in prosile večnoživega Boga, naj bo usmiljen z neobogljeno slovensko čredo.

Vemo, brez Kalvarije ni vstajenja, brez žrtve ni zmage!

Veliko udarcev je že prenesel mali slovenski narod. Tisoč in petsto let že krvavi, izkrmavali so ga in ne bo. Tudi to težko narodno žrtev bo naš narod dostojno prebolel in dokazal svojo kulturno zrelost. — Zgodovina bo sodila!

In mi slovenska katoliška akademska mladina in z nami ves zaveden slovenski narod, Ti prisegamo danes, da bomo Tvoje nemo oporoke izpolnili, da bomo varovali slovenske svetinje, da bomo s Tebi lastno ljubeznijo ljubili slovensko besedo in pesem in da bomo zmagovito dobojevali še to težko bitko, ki nas čaka in kateri prvi signal si Ti prižgal: iztrebiti moramo ljuliko iz slovenske zemlje; iztrebiti vse hlapčevske duše, ki služijo tujim idejam, ker menijo, da naša slovenska misel, od pamtikeva na krščanski podlagi zgrajena, ni dovolj lepa in dovolj močna, da bi kljubovala vsem viharjem. To prisega slovenska katoliška mladina Tebi, mučenik.

Spet so bili konjiški fantje, ki so zadnjikrat zapeli v slovo. G. arhidijakon je še blagoslovil truplo, nakar je avtofurgon odpeljal proti Celju. Solzne so bile oči Konjičanov, ko so mahali mrtvemu junaku v zadnji pozdrav... Med pogrebom so bile vse trgovine v Konjicah zaprte.

Vse mesto Celje se je zbralo ob krsti mlade slovenske žrtve

Celje, 11. junija.

Danes zgodaj jutraj so zaplapolale s celjskih hiš črne zastave in po ulicah so se začeli zbirati ljudje. Celjani so hoteli čim dostojneje proslaviti spomin pokojnega narodnega mučenika Rudolfa Dolinarja. Množice ljudi so skoraj vse dopoldne čakale po ulicah in parkih. Kljub vročini so vztrajali vse do popoldne. Okrog 10 so zagorele vse celjske javne luči, vsi javni lokali in pisarne so bile zaprte in ljudje so hiteli, da poostro spomin velike žrtve. Od železnice prehod v Gaberju do Kralja Petra ceste je od 10 dopoldne naprej čakala v spalnju šolska mladina in ogromne množice ljudi. Med njimi so bili tudi okrajni načelnik dr. Zobeč, celjski župan Mihelič in podžupan Stermečki in drugi predstavniki oblasti. Ob pol 12 so začeli zvonovi vseh celjskih cerkva zvoniti. Vročina je čimdalje bolj pritiskala, vendar je bila ljubezen in spoštovanje močnejša in so se vsi žrtvovali, da so dostojno dočakali kredo s pokojnikom. Na praih ljudi smo opazili narodne zastave, ovite v črnilo, dekleta pa so imela šopke na prsih, s katerimi so potem obsule kredo in avto. Ravno, ko so odzvonili v cerkvi polno, so se približali trije avtomobili, iz katerih je izstopilo šeststo spremstvo in obstopilo avtomobil s kredo. Na čelu sprejema je korakala godba in igrala žalostinke. Za njimi so stopali zastopniki fantovskega oddelka v kroljih in narodnih nošah z zastavo, ovito s črnilo, za njimi pa dekleta v narodnih nošah z lepimi šopki. Za avtomobilom je stopal okrajni načelnik dr. Zobeč, celjski župan Mihelič in podžupan Stermečki, predstojnik policije g. dr. Törner in ostali predstavniki oblasti, akademskega starešinstva iz Celja in Maribora. Gospejino društvo in ostalo narodno ženstvo. Pred kredo so korakali dijaki in akademiki, ki so nosili dva venca iz belih cvetov, od katerih je bil eden dar vseh Celjanov, ki je nosil napis: »Slovenski žrtvi — Celjani«. Na drugem vencu, ki je bil dar celjskih akademikov in akademikega starešinstva, je bil napis: »Akademiku tovarišu — nedolžni žrtvi — celjski slovenski katoliški akademiki in starešinstvo«. Žalni sprevod, katerega je skozi vse mesto spremljala več tisočglava množica, se je ustavil pred magistratom. Ko so odprli avto, v katerem je bila kredo s truplom blagega pokojnika, je spregovoril v imenu celjskih akademikov g. Rado Hodžar: »Ljubljani tovariši! Slovenski katoliški akademiki! Z bolečino v srcu te pozdravljamo! Ne moreš nam odgovoriti, ker te je neprijeteljeva roka skorila nemega. Slovenske matere sin je živel, trpel, ljubil in umrl na tej grobi slovenski. Tebe pa je zadel zahrbtnen sunek. Ti, ki si tako vroče ljubil domačo grudo, še sedaj nem in mrtev v roki stišči.

akaš pšenični klas z drobcem slovenske zemlje. Tvoja srčna kri je orosila slovensko zemljo, ki je rodila narodne velikane od Vodnika do Kreka in današnje voditelje slovenskega naroda. Žrtve tvoje mladosti pa ni preprečila porast in razcvet slovenskih mladcev in borec na teh s Tvojo srčno krvjo oškropljenih tleh. Ob krvavi žrtvi čistega slovenstva ti kličemo ranjeni, a močni in edini: Srečna ti pot v ljubljeno rojstno grudo!

Po lepem, v arce segajočem govoru, ki je do solz ganil prisotno množico, je spregovoril v imenu katoliškega starešinstva še ravnatelj Mohorjeve tiskarne dr. Kotnik in so poslovlili ob pokojnika z besedami: »Dragi tovariši! Slovenski možje niso padli pod udarci bratove roke! Ti pa si mlada žrtve, ki te je strl brat! Maščevanje je Gospodovo! Ko se od Tebe poslavljamo, dragi tovariši, nam je v tolažbo in prepričanje, da si hodil po poti pravice in resnice, po kateri so hodili vsi naši vzorniki in po kateri je hodila s Teboj in bo hodila za Teboj vsa slovenska katoliška akademika mladina. Sicer odhajš iz našega slovenskega občestva, a duševno bo še vedno združen z njimi! Bog s Teboj, tovariši Rudolf Dolinar!«

Nato je zapel celjski »Zvon« pod vodstvom g. Marolta »Vigred se povrne«, nakar se je za krasen sprejem in lepo počastitev zahvalil v imenu Akademike zveze g. Franjo Žebot. Navzoči so za tem glasno zaklicali trikratni »Slava!« Med zvonjenjem mje ljudstvo spremilo avto s pokojnikom do Glazije, kjer se je ob tožnih zvokih godbe poslovilo od mladega slovenskega mučenika z mahanjem robcov.

Nedolžno žrtve divjaškega napada je mesto Celje dostojno počastilo. V skoraj enourni proslavi smo videli, da znajo Celjani ceniti narodno žrtve.

Od Celja do Ljubljane

Avtofurgon je zdrvel proti Ljubljani. Kjer koli je privozil skozi vas, so se tožno glasili zvonovi. Vse slovensko ljudstvo je prisluhnilo tem glasovom. Ko je avtomobil drvel po cesti, so se ljudje odkrivali in sklanjali glave, roke pa so se sklenile v tiho molitev za pokojnika in za zmago velike misli, ki je zanj padel fant, čigar mrtvo truplo je romalo v Ljubljano. V Svetem Petru v Savinjski dolini so vaščani kljub velikim zamudi počakali na prihod avtomobila. Gosp. župnik dr. Jančič je blagoslovil kredo ter pomolil z vaščani vred za dušo Rudolfa Dolinarja. Isti prizor se je ponovil v Vranskem. Obrede je izvršil župnik dr. Merti ob asistenci g. kaplana Ivana Bohanca.

Ljubljana sprejme truplo slovenskega mučenika

Ljubljana, 11. junija.

Mučeniška smrt mladega Rudolfa Dolinarja globoko odmeva v slovenskih dušah. Prebivalstvo Slovenije se dostojanstveno klanja tej žrtvi in molče prenaša svojo notranjo bolečino. Solze vsega našega naroda oplakujejo mlado in nedolžno žrtve. Skoraj skozi vso Slovenijo je šel danes mrtvaški voz s truplom pokojnega Rudolfa Dolinarja in povsod je prebivalstvo ginjeno in globoko potrto izkazalo našemu slovenskemu mučniku zadnjo čast.

Slovenski akademiki so v Akademskem domu na Miklošičevi cesti pripravili dostojanstven mrtvaški odsvajem po zločinski roki umorjenemu tovarišu. Vsa dvorana je drapirana v črno in obdana z oleandri ter palmami. Napovedano je bilo, da pripelje truplo že ob pol 1 in že tedaj so se pričele zbirati velike množice ljudi na Miklošičevi cesti. Toda zaradi pogostih počastitev na cesti od Konjic do Ljubljane, se je mrtvaški voz zamudil za skoraj tri ure.

Ljubljana v žalnih zastavah

Ob vesti o mučeniški smrti Rudolfa Dolinarja je v začetku le nekaj ljubljanskih poslopj razobesilo žalne zastave. Čimdalje bolj pa se je izkazalo, da smrt Rudolfa Dolinarja ni samo povod za žalost kakšne akademske skupine, temveč za žalovanje vsega naroda. Danes dopoldne in popoldne so razobesili številni ljubljanski hišni posestniki črne zastave raz poslopj. Mestna občina ljubljanska je dala lep zgled, ker je razobesila z vseh svojih uradnih poslopj in z vseh hiš, ki so v njeni lasti, žalne zastave. Sledilo so drugi hišni posestniki. Še vedno, pa do ure ko to pišemo, nekateri zasebniki ne smatrajo za vredno, da bi z žalnimi zastavami počastili spomin Rudolfa Dolinarja. Nekateri trgovske hiše v Ljubljani nikakor nočejo priznati, da je Rudolf Dolinar mučenik našega naroda. Ta navidezna nevtalnost je za nas opomin. To si bomo zapomnili. Kdor apelira na naše ljudstvo, pa ne časti spomina njegovega mučeniškega sina, ni več vreden naše pozornosti. Obratno pa moramo priznati tudi nekaterim hišnim posestnikom, ki sicer niso ne politično, ne strankarsko opredeljeni, da so razobesili žalne zastave. Hvala vsem za pozornost!

Molitvena ura v stolnici

Ljubljanski katoliški možje in fantje so se oddolžili pokojnemu Rudolfu Dolinarju na prepričujoč način: zbrali so se v stolnici, kjer so popolnoma zasedli možko stran ter eno uro molili za dušo pokojnika. Tako časti katoličan svojega pravega brata! Zenske se te molitvene ure v glavnem niso udeležile ter je bilo le nekaj zastopnic na ženski strani. Možje in fantje niso molili za maščevanje, temveč za zadoščenje, ki naj ga Bog da v nadzemskih pokrajinah svojemu zglednemu častilcu Rudolfu Dolinarju. Krščanska molitev, to je naše maščevanje za zverine umori!

Maša zadušnica

Tiho žalno mašo je davi ob 7 daroval v stolnici g. prof. dr. Ehrlich. Verno slovensko ljudstvo iz mesta Ljubljane je napolnilo vso stolno cerkev. Iz srca sto in sto mož, fantov, žena in deklet so plule proti nebu iskrene molitve za mučenika Rudolfa Dolinarja.

Priprave v Akademskem domu

Vrli slovenski katoliški akademiki so ves dan marljivo delali, da bi mogli čim bolj dostojno sprejeti med se truplo svojega ljubljanskega tovariša, ki je bilo že na poti iz Konjic. Vso dvorano so popolnoma preuredili. Nekaj minut čez 3 se je ustavil

ob splošni tišini zbranega ljudstva in mladine avtofurgon. Akademiki so v nemi žalosti prenesli kredo s truplom v dvorano Akademikega doma. Ob tej priliki je spregovoril g. šolski upravitelj Bratuž iz Slovenskih Konjic. Sporočil je vsem žalujočim zbranim, da Slovenske konjice izročajo sedaj truplo našega mučenika Ljubljani. — G. Bratuž je bratranec g. Lojzeta Bratuža, ki je padel ob podobnih razmerah na Goriškem tudi kot žrtve ljubezni za svoj narod.

Rudolf Dolinar na mrtvaškem odru v Akademskem domu

Takoj ko so kredo s truplom Rudolfa Dolinarja prenesli v dvorano Akademikega doma, so pričele prihajati množice ljudstva. Ljudje pa so morali počakati, ker so ožji tovariši pokojnega mučenika, to je akademiki, najprej molili žalostni del rožnega venca za dušo pokojnika. Nato pa so prihajali možje, žene, fantje, dekleta, otroci in po božno kropili truplo pokojnika. Okoli mrtvaškega odra in na dvorišču za Akademskim domom nastaja velika zbirka krasnih vencev. Vsi imajo napise, kakor: »Slovenskemu mučniku«, »Žrtvi za slovenski narod«, »Našemu borecu«, »Ljubljenemu tovarišu« itd. Te krasne vence so poklonili: ljubljanski bogoslovci, Slovenska dijaška zveza, slovenski fantje, Akademika zveza, društvo »Zarja«, Akademski športni klub, slušatelji teološke fakultete v Ljubljani, »Kladivarji in tovariši«, klub »Danica«, Akademika akcija za izpopolnitev univerze, »Slovenski akademiki«, »Akademiki iz Oražnovnega doma« itd. S kredo pa je bilo pripelanih 15 vencev, med temi krasni venec mestne občine mariborske, dva venca slovenskih fantov in deklet iz Slovenskih Konjic, JRZ iz Konjic, tiskarna Sv. Cirila iz Maribora, JRZ iz Maribora, prosvetnega društva iz Oplotnice, akademiki iz Celja in Akademikega starešinstva iz Celja ter drugi veneci. Venci pa še vedno prihajajo.

Poleg mrtvaškega odra visi v Akademskem domu povečana slika pokojnika. Na obiskovalce zre vedro lice dobrega in ljubeznivega fanta, ki je padel za slovenske ideale. Sleheri se je spoštljivo poklonil pred pokojnikovim truplom in molče pomolil očenaš ob njegovi krsti.

Someščani!

Akademik Dolinar Rudolff je padel kot žrtve političnega zločina. Njegovo truplo so pripeljali v Ljubljano in bo danes ob 9. dopoldne pogreb k Sv. Križu. Domovina žaluje za nedolžno žrtvijo in se odeva v črnilo. Prosim tudi someščane, da razobesijo žalne zastave.

Dr. Juro Adlešič, ljubljanski župan.

Poziv udeležencem pogreba

Strašna nesreča, ki je zadelo slovenski narod in zgodovinski trenutki, ki jih preživljamo, nam nalagajo veliko odgovornost. Danes in jutri so oči vse Slovenije in vse države obrnjene na nas. Oči gleda in pričakuje, kako bodo katoliški akademiki in ves slovenski narod možato prenesli bridko izgubo. Prijatelji! Če kdaj, je to ura, v kateri moramo dokazati, da je naš Učenik Kristus Gospod. Pri Njem, ki je na Kalvariji izkrcaval za nas vse, se hočemo učiti, da sami ne iščemo maščevanja. Prosim Gospoda za svojega nepozabnega tovariša, obenem pa prosimo tudi to, da bo njegova kri zad-

Dragocena žrtve

Umor akademika Rudolfa Dolinarja, ki ga je slovensko ljudstvo s toliko pieteto pospremlilo od kraja zločina v enem samem nepretrganem žalnem sprevodu do slovenske prestolnice Ljubljane, ki mu danes priredi pokop v ljubljenski slovenski zemlji, kakor ga slovensko ljudstvo pripravi komaj svojim osivelim narodnim borec — pomenja za naš narod nad vse tragično, a tudi nad vse dragoceno žrtve. Smrt akademika Rudolfa Dolinarja, ki je s svojim življenjem moral plačati ljubezen in zvestobo do najdražjih narodnih idealov, je ravno v tem trenutku silno dragocena, ker vse Slovence pa tudi celo Jugoslavijo s pretresljivo resnostjo in nedvoumnostjo glasno opominja, da je še vedno na delu zločinska roka, ki z nepopolnim gnjevom streže po življenju tistih, ki bi hoteli narodu priboriti mir, varnost, zadovoljnost skratka lepšo bodočnost naši državi.

Ob umoru akademika Dolinarja so se naenkrat zopet pojavila v javnosti imena, ki jih navadno slišimo stalno v zvezi s podobnimi zločinskimi dogodki in katere nosilce bi zelo krivično ocenjevali tisti, ki bi verjeli, da jih do takih temnih dejanj vodijo kakšni prenapeti politični ideali, n. pr. skrajni nacionalizem, pogansko oboževanje rase ali kaj podobnega. Temu pa ni tako. Kajti kakor so to zabudeli ideali in cilji, ki se porajajo iz zmotnega pojmovanja človeka, dvojbe in mednarodnega človeškega občestva — se te vrste ljudje niti do takega idealizma nikdar ne morejo povzpeti. Gonilo njihovega ravnanja je čisto drugačen kult: to je oboževanje nasilja in terorja! Tovrstni tipi okušajo največjo naslodo in sadistično zadovoljstvo, ako drugi ljudje trpe, ako jim sekajo rane, ako teče nedolžno prelita kri, ako strastno, brezobzirno nasilje in surova, oborožena pest tišči k tlom ljudstvo.

Ker se dandanes vse organizira, se ne smemo čuditi, če tudi te vrste bolni izrodki družbe instinktivno iščejo oslona v tistih političnih gibanjih, ki se za dosego svojih ciljev poslužujejo tudi sile in krvi. Žal nam je nervozna in bolesto razdražena povojna doba rodila tudi takšne politične ekstreme, kakor sta n. pr. fašizem in komunizem, ki obožujeta silo in brezobzirno nasilje ene plasti ali klike nad ostalim prebivalstvom. Takim ekstremnim pokretom se s posebno vneto pridružujejo gori omenjeni tipi in v njih radi svoje nasilne narave hitro napredujejo in večkrat zasedejo celo vodilna mesta. Toda ne zaradi kakih nacionalističnih ali socialističnih idealov, temveč iz ljubezni do golega nasilja in strahovanja. Do same ideje, ki jo na videz zastopajo ali branijo, so v svojem jedru navadno docela indiferentni. Malo jim je mar, ali ubijajo v imenu nacionalizma, komunizma ali anarhizma, da le ubijajo. Največkrat vidimo, da ob spremenjeni politični situaciji gladko in brez težave presedljajo iz enega ekstrema v drug ekstrem: ob rojstvu italijanskega fašizma so oni ekstremisti, ki so se prej pod geslom »direktne akcije« borili za komunizem, takoj prešli v fašizem. Po istem potu je tudi nemški narodni socializem pobral lepo število udarnikov iz bivše komunistične stranke. V boljševizmu so se na vodilna mesta posebno v policiji pririnjili izrazito zločinski tipi, kakor n. pr. Jagoda, da imenujemo le poglavarja, ki je teroriziral celo Rusijo, dal pomoriti tisoče in tisoče ljudi in tudi sam s sadistično naslado lastnorčno ubijal svoje žrtve. Morda za zmago komunizma? Nikakor ne! Skrb za čisti komunizem je bila le pretveza, da je mogel moriti in ubijati. Mar je bil Jagodi komunizem, saj je bil po svojem življenju tipičen buržujski in velekapitalist. Jagoda je ubijal gnan od svoje zločinske narave, ki je hotela vedno nove krvi in vedno novih žrtve.

Pred nedavnim časom smo v Sloveniji doživeli slučaj, da je s samomorom končal človek, ki je skozi več let teroriziral celo Belo krajino v

imenu jugoslovenske nacionalne ideje. Bil je največji, urnobenisti nacionalist in ugleden član vseh »nacionalnih« organizacij. Ob njegovi smrti pa je po zaslugi uradnega poročila prišlo na dan, da je taisti Lušicki, ki je v imenu jugoslovenskega nacionalizma strahoval in preganjal svoje politične nasprotnike, bil v Italiji prav tako borben črnosrajnik! In vendar Lušicki ni svojih nazorov prav nič spremenil, ostal je sebi in načinu svojega političnega udejstvovanja tu in tam dosleden in zvest.

Lušickijev primer še daleč ni osamljen. Vse polno jih je, ki so svoj čas z revolverjem v roki utrjevali črnožolti patriotizem, ki so se potem udinjali laškemu fašizmu, ki se danes malodane ne razpočijo od jugoslovenskega nacionalizma in bi jutri bili v danih razmerah prav tako vneti in krvavi komunisti in čekisti. Njihov idealizem je sovraštvo, njih prepričanje služba za denar, njihovo pravo in resnično veselje pa uganjati nasilje nad sočlovekom in mu škodovati, kjer je le mogoče. Seveda se zelo varujejo, da bi v oči javnosti veljali za navadne zločince in manjvredne člane družbe — kar v resnici so. Naša motna doba je takšna, da jih za njih podlost in neznanost celo opeva, da perversnim nasilnikom ovija okrog glave venec junaštva in pogumne tveganosti in da prostaške zločine proglašajo za heroizem. To je bolesta zablodelost naše dobe, ki je proglasila, da namen posvečuje sredstva, ki so vsa dobra, pa naj bodo še tako krvava in zločinska, ako kdo misli, da ga vodijo do političnega uspeha.

Kljub zelo razvitemu strankarstvu Slovenci v svoji politični zgodovini nismo poznali krvavega medsebojnega obračunavanja. V posebno burnih dobah so si stranke medsebojno razbijale shode, tu in tam je prišlo do prerakanja in lasanja, toda, da bi radi strankarstva kdo drugemu resno ogrožal premoženje ali celo življenje, to je naši naravi in tudi slovenski kulturi, tuje. Zločin kot politično sredstvo se je med nami pojavil šele z nastopom orjunstva, ki je po zgledu fašistov započelo v varstvu PP-režima kazenske ekspedicije s karabinkami, revolverji in noži. Metoda političnega boja z zločinskimi sredstvi torej ni zrasla med nami. Prinesli so jo k nam tisti, ki so se jo naučili pod laškim fašizmom in jo že tam tudi izvajali. Oprijeli so se je politični obupanci in manj vredni zločinski tipi, ker to godi njihovim perversnim nagonom.

Dejstvo je, da se ti zločinski elementi, ta vsedina naroda v Sloveniji zbira okrog JNS. — Stvar vodstva JNS je, ali jih bo tudi po zadnjem zločinu nad akademikom Dolinarjem trpela v svojih vrstah, ali pa se bo v povsem jasnem in nedvoumnem ravnanju od njih oddvojila. Ako tega ne bo storila, potem bo slovenski narod videl, da se JNS z njimi istoveti in bo naravno morala za njihovo početje in zločine nositi soodgovornost in bo nedolžno prelita kri padla na njihove glave. V svrhu mirnega državljanskega sožitja bi želeli, da JNS izloči uboje in umore iz sredstev svoje politične borbe oziroma da energično odstrani iz svojih vrst ljudi, ki se krvavih metod poslužujejo. Sicer se bo demokratična ljudska volja znala braniti tako, kakor odgovarja zrelemu in svobodoljubnemu narodu, ki brez svobode živeti ne more.

Uvodoma smo omenili, da je žrtve pokojnega Rudolfa Dolinarja nad vse dragocena. Slovincem je glasen opomin, da zločin živi in da si med tistimi, ki ljubijo svoj narod, sveto slovensko zemljo in njeno dediščino, izbira žrtve! Prelita kri Rudolfa Dolinarja bodi nam vsem nujen poziv: biti budno in trdno na straži za pravdo naših očetov!

Večna slava nemrljivemu spominu Rudolfa Dolinarja!

Vtis v Belgradu

Belgrad, 11. junija (-v.)

Zalosten, s krvjo mladega, nedolžnega akademika oškropljen konec Zivkovičevega odhoda po Sloveniji, je napravil v prestolici silno mučen vtis. Vest o zavratnem pokolju se je bliskovito razširila po vsem mestu in je bil takoj predmet ogorčenega in ponekod viharnega obojanja tako na ulicah kakor po vseh javnih lokalih. Da se bo vrnil predsednik jugoslovenskih nacionalistov iz Slovenije bogatejši na razočaranjih, to je itak vsakdo vedel in pričakoval, toda, da se je vrnil z mažežem krvi, to je prestolico osupnilo. Njegovi pristaši so doslej pri vsaki priložnosti naglašali, da je njihova stranka pod udariljivim terorjem sedanje vlade in da je posebno v Sloveniji predmet preganjanja in zatiranja. Vpitje Zivkov. pristašev pri zadnji proračunski debati tako v parlamentu kakor v senatu je bilo toliko, da so nekateri manj poučeni zares začeli majati z glavami, češ, d je le preveč, kar v Sloveniji počenajo z »nacionalisti«. Vzbujali so že usmiljenje. Kri, ki je brizgnila iz mladega srca slovenskega fanta in neizbrisno omadeževala Zivkoviča in njegove ljudi, je sedaj tudi belgradske politične kroge, ki so morda le preradi nasledni nacionalistični propagandi o grozodejstvih in o terorju režima v Sloveniji, poučila o resnici, na kateri strani se nahaja ideja in na kateri strani se nahaja — nož. Iz srca lepe in kulturne Slovenije je kanila kaplja dragocene krvi. Kdo jo je prelil? Kje je teror? Kje je zatiranje? Kje je tiranija? Sedaj se vsem odpirajo oči da je bila kanonada Zivkovičevih poslancev in senatorjev le ploha laži, s katero so hoteli skriti basanje revolverjev in brušenje noža, da se v strastnem pohlepu po oblasti vržejo v hrbet Sloveniji, ki jih je mirno in ponosno odklonila. Prestolica Jugoslavije je od JNS zločina presunjena. Na čast vsem bodi rečeno, da je ni politične skupine, ki bi tega zločina ne obsojala in obsojala tudi politično skupino, ki je v svojem nevestnem pohlepu po terorju s človeško krvjo omazala naše politično življenje. Po ulicah, po kavarinah se slišijo Fej klici. Srbi so vajeni moške borbe. Iz oči v oči. Zaeda se jim stidi. Zaplotništvo se jim stidi. To naj bi bila stranka »nacionalistov«, se čudijo? To...? Jugoslavija »nacionalizma«, ki preliva kri svojih najboljših, ne potrebuje. V sramoto so ji. Znala se jih bo znebiti in tudi na nje — pozabiti. Dolinarjeva žrtve, pretresljivo žalostna kot je, je tudi v prestolici ki se žrtvi klanja, popolnoma razčistila ozračje.

nja, ki je bila po nedolžnem prelita in naj bi nje ne sledilo novo gorje!

Toda ne le kot katoličani, ampak tudi kot Slovenci imamo sveto dolžnost, da brezpozorno obranimo popolno disciplino in mir na zunaj. Zločin bo sodila pravica.

Zato se držite sledečih navodil:

1. Da ne bo nerada, se v vsem pokoravajte rediteljem, ki vodijo sprevod;
2. Med pogrebom molite!
3. Pleteta do pokojnega mučenika zahteva največjo dostojanstvenost. Zato naj ne bo nobenih vzklikov niti na pokopališču, niti med sprevodom!
4. Odhod s pokopališča in razhod določijo reditelji.
5. Vsakogar, ki bi molil z vedenjem, ki ne odgovarja krščanskemu taktu nasa nemo žalost, bodo reditelji odstranili.

Narodni odbor za pripravo pogreba.

Žalna brzjoavka ministra dr. Kreka „Danica“

Slovensko katoliško društvo »Danica«, Ljubljana. Z Vami žalujem ob mladi žrtvi, slovenskem akademiku Rudolfu Dolinarju, našemu mučniku, ki je dal življenje za našo skupnost. Bog potolaži njegove druge in povečaji njegovo dušo. — Dr. Krek Miha, podpredsednik JRZ.

Prošnja vsem župnim uradom

Z odobrenjem škofijskega ordinariata v Ljubljani Vas prosimo v imenu vseh katoliških slovenskih akademikov, da prihodnji teden opravite črno sveto mašo za pokojnim mučnikom Rudolfom Dolinarjem. Akademika zveza.

AKD Danica v Zagrebu

vabi vse zavedne katoliške Slovence v Zagreb k sv. maši zadušnici za akademikom RUDOLFOM DOLINARJEM, ki je moral izdihniti dne 8. junija 1937 svojo mlado dušo pod surovimi udarci zločincev, katerih roko je vodilo sovraštvo do slovenskih svetinj.

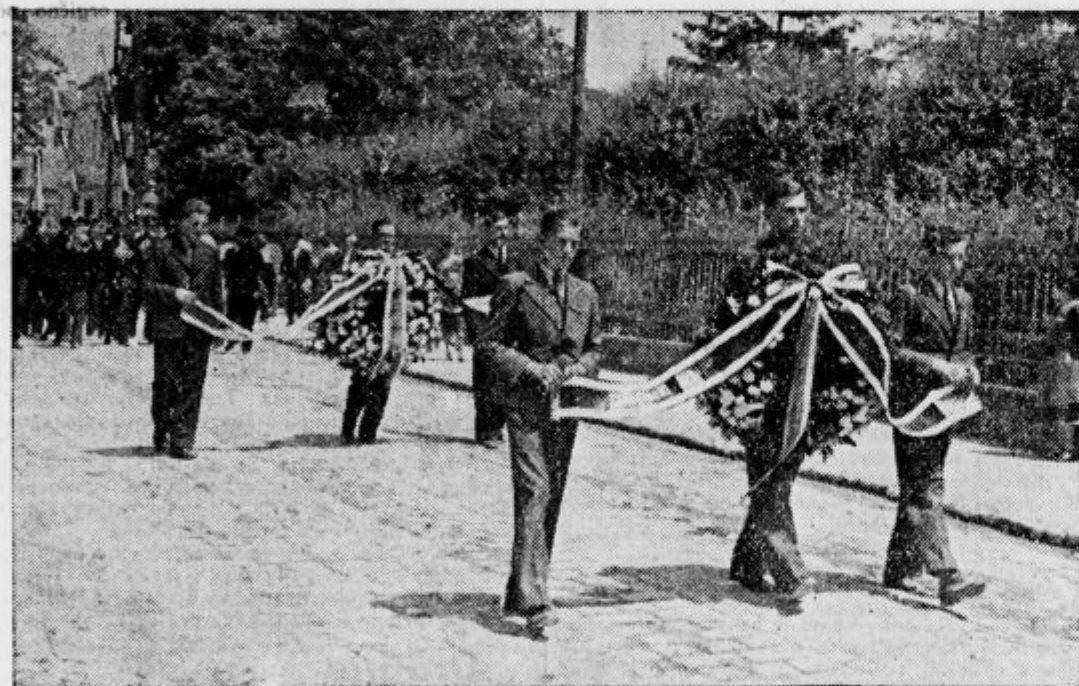
Sv. maša bo v torek dne 15. junija 1937 ob 7 zjutraj pri sv. Roku.

Konjiški fantje neso venec pred sprevedom v Konjicah

V Celju se je žalni spreved ustavil pred mestnim magistratom

Celjski akademiki nosijo svoj venec in venec celjske mestne občine

Avtofurgon s truplom pokojnega Rudolfa Dolinarja je pripeljal pred Akademski dom v Ljubljani, kjer je duhovščina opravila molitve, nakar so krsto prenesli v dvorano Akad. doma

Pogrebni spreved danes ob 9 bo šel po tem-le redu in teh-le ulicah

Pogreb pokojne žrtve političnega nasilja bo v Ljubljani danes v soboto ob 9 dopoldne izpred Akademkega doma. Dokazimo, da se veličine te naše žrtve zavedamo!

Zbirališča

Pevci se zbirajo ob pol devetih zjutraj na dvorišču hotela »Uniona« ob Frančiškanski ulici ter se skupno podajo 5 minut pred 9 (na poziv rediteljev) na Miklošičevo cesto, kjer se postavijo sredi ceste med podružnico »Slovenca« in vdomom v Akademski dom.

Zastave ob pol 9 na pločniku nasproti vходу k unionskim garažam (postava po navodilih rediteljev!).

Svojei in rojaki iz Lučin: na prostoru med Vzajemno posojilnico in Akademskim domom (desno od vхода v Akademski dom).

Duhovščina na trati levo od Akad. doma.

Zastopniki oblasti in korporacij ob unionskih garažah.

Akademiki na pločniku pred podružnico »Slovenca« in pred Vzajemno posojilnico.

Fantje in možje na obeh straneh Dalmatinove ulice. Reditelji jih sproti uvrščajo v štiristope na cestišče.

Ostalo občinstvo naj se zbira po Miklošičevi cesti med Unionom, Ljudsko posojilnico in frančiškansko cerkvijo.

Vsaka skupina naj bo na svojem mestu ob pol 9!

Zbirališče za morebitne druge skupine odredi vodja rediteljstva na mestu.

1. Križ.
2. Akademiki, ki glasno molijo.
3. Zastave.
4. Rojaki iz Lučin.
5. Možje in fantje.
6. Pevci.
7. Nosilci vencev.
8. Skupina zastopnikov katoliških akademskih društev.
9. Bogoslovci in duhovščina v koretljih.
10. Kreta.
11. Sorodniki.
12. Zastopniki oblasti in korporacij.
13. Eventualne nepredvidene skupine.
14. Ostalo občinstvo.

Spreved

Spreved se ob 9 uri po določenem vrstnem redu pomika po Dalmatinovi ulici, Tyrševi cesti, Selenburgovi ulici na Kongresni trg pred univerzo, kjer bo kratka počastitev.

Nadaljnji spreved

se razvija po Kongresnem trgu mimo hiše Slovenske Matice v Wolfovo ulico, čez Marijin trg v Stritarjevo ulico, Pred Skofijo.

V stolnico gredo akademiki, zastavonoše, rojaki iz Lučin, duhovščina, svojci ter zastopniki oblasti in korporacij. Šele, ako bi v cerkvi bilo še prostora, bodo reditelji pustili v cerkev tudi drugo občinstvo, vendar bodo gledali, da v cerkvi ne nastane gneča.

Vso organizacijo žalnih slovesnosti vodi poseben Narodni odbor, kateremu naj se prijavijo govorniki, ki nameravajo govoriti ob tej žalostni priliki. Istemu odboru naj se naznanijo tudi venci, da jim določi mesto v sprevedu.

Po sv. maši v stolnici naj akademiki in zastavonoše takoj pri stranskih vratih — na ulico »Pred Skofijo« — odidejo iz cerkve, da se zopet uvrste na čelo spreveda.

Izpred stolnice bo spreved krenil proti pokopališču pri Sv. Križu in sicer: po Kopitarjevi ulici, po Resljevi cesti na Masarykovo cesto, nato po Smartinski cesti na pokopališče.

Na pokopališču naj se vsi udeleženci spreveda razvrstijo okrog groba, kakor bodo odredili reditelji.

Vse trgovce in obrtnike, kakor tudi poslovne ustanove, ki imajo svoje delavnice in lokale ob ulicah, po katerih se bo razvijal pogrebni spreved, prosimo, da te prostore za čas pogreba zapro.

Rajniki je ves gorel za našo duhovno globoko tradicijo, vse življenje je motril z visokega verskega stališča, zato prosimo, da do teh njegovih in naših življenjskih nazorov, za katere je rajnik umrl, izkažemo spoštovanje in jim damo priznanje s tem, da bomo rajnika z molitvijo spremili na kraj zadnjega počitka.

Oče pok. Rudolfa Dolinarja ob krsti svojega sina

V dvorani Akademkega doma: Pod velikim križem počiva truplo pokojnega Rudolfa Dolinarja v krsti, oviti z narodno zastavo

V Ljubljani pred Akademskim domom: Tovorni avto, poln vencev, ki so jih poklonili na krsto štajerski Slovenci

8 rdečih generalov pred vojnim sodiščem

Triumvirat Vorošilov — Jegorov — Ježov

London, 11. junija. b. »Daily Express« poroča, da je Stalin sestavil iz svojih najboljših in najzanesljivejših prijateljev triumvirat, ki bo storil vse ukrepe proti prijateljem Tuhačevskega, ki je pripravil revolucijo s svojimi pristajši proti Stalinu. Ta triumvirat je sestavljen iz maršala Vorošilova, maršala Jegorova in komisarja za notranje zadeve Ježova.

Od središč se prekinjane vse telefonske zveze z Moskvijo. Vzrok ni znan.

Netočne so vse alarmantne vesti o tem, da je maršal Tuhačevski izginil, pobegnil ter se skrival na varnem mestu, od kjer da bo pričel pohod proti Kremliju. Danes ob 10. dopoldne po srednjeevropskem času se je pričela razprava pred izrednim vojnem sodiščem proti maršalu Tuhačevskemu, bivšemu poveljniku Kijeva, generalu Jakiru in še 6 višjim častnikom rdeče armade, ki so bili obtoženi zaradi veleizdaje, ker so volunirali v korist neke tuje velesile. Vel obtoženi so svoja dejanja priznali. Razen maršala Tuhačevskega in Jakori so obtoženi tudi Ubogorovič, poveljnik beloruskega vojnega okrožja, dalje general Kork, mestni poveljnik v Moskvi, general Eidemann, poveljnik šole za izobrazbo privatnega prebivalstva v letalski službi, general Putna, general Feldmann in general Prenurov. Obtožnica jim očita, da so stalno obveščali neko inozemsko državo o stanju ter o razmerah v rdeči armadi, da so izvajali sabotažna dejanja s namenom, da oslabijo napadalno sposobnost sovjetske armade in da so rušili disciplino v vojski. Oni so storili vse, da olajšajo uspeh napadalca Sovjetske Rusije od zunaj s namenom, da se zopet vzpostavi v državi kapitalistični režim.

Izrednemu vojnemu sodišču predseduje general Ulrich. Razprava je tajna. Sodba se bo izrekla po posebnem zakonu, ki je bil izdan 1. 1934. Razen predsednika Ulricha je v senatu 7 višjih častnikov, med katerimi sta tudi znana rdeča maršala Budoni in Blücher.

Blücher med sodniki

»Exchange Telegraph« poroča, da bosta v razpravi proti Tuhačevskemu glavna obtožena on in pa general Putna, bivši sovjetski vojni ataše v Londonu. Značilno je, da je v senatu proti Tuhačevskemu razen Budonova še Blücher in pa poveljnik sov. letalskih sil general Aljinks. Najbolj smešno pri vsem pa je, da sta bila pred par dnevi javno aretirana Aljinks in Blücher, ki pa bosta sedaj naenkrat postala sodnika maršalu Tuhačevskemu in generalu Putni. O sami obtožnici proti maršalu Tuhačevskemu se ve zelo malo, le uradno priznavajo, da so vsi aretirani obtoženi zaradi stalnega vohunjenja v korist tuje sile, ki je Sovjetski Rusiji sovražna. Obtožnica jim dalje očita, da so prejemali od te države tudi denar. Zanimivo je, da je hotel maršal Tuhačevski na vsak način oditi v London kot predstavnik Sovjetske Rusije na kronanskih svečanostih, ker je hotel tedaj izkoristiti priliko, da se na lep način umakne Stalinu. To pa se mu ni posrečilo.

London, 11. junija. o. Vel londonski jutranjiki se bavijo s položajem v Sovjetski Rusiji. »Times« misli, da pomenijo najnovejša aretacije politično čiščenje v armadi. Vsa Rusija danes drhti v največjem strahu. Izvedelo se je, da pošiljajo v Moskvo velike enote izbranih čet, da bodo branile Kremelj. Clankar pravi dalje, da je najnovejša zarota proti Stalinu, ki so jo odkrili te dni, imela kar ogromno razsežnost. Stalin se po tem poročilu naslanja v prvi vrsti na triumvirat Vorošilov-Jegorov-Ježov. Ta trojica se je baje Stalinu zaklela, da bo do poslednjega istrebila vse nasprotnike sedanjega režima. Poročilo se konča s besedami: »Sovjetsko Rusijo preplavlja te dni val najstrašnejšega terorja«.

V Moskvi je 100.000 vojakov

»Morningpost« pravi, da je »despot Stalin v lastni hiši neusmiljeno razbil še poslednje opore svojih neprijateljev. Nihče ni več varen pred Stalinovo preganjalno manjlo. Toda še bolj kakor Stalinove fizične žrtve obžalujemo tiste njegove žrtve, ki niso v dosegu njegove neusmiljene maščevalne roke, to je, obžalujemo razne njegove oboževalce pri nas na Angliškem, ki so še pred kratkim bili prepričani, da je on zares branilec in zaščitnik pravice. Dopisnik »Morning Post« je prepričan, da so tudi aretirani generali delali na to, da se ukinejo v Rusiji sovjetske komunistične vzgojne metode.

»Daily Express« trdi, da je bila vojaška revolucija v Sovjetski Rusiji pripravljena tako resno, da je moral Stalin nujno poklicati zanesljive ne-

ruske vojne čete iz pokrajine. Trenutno je shranjen v Moskvi 100.000 popolnoma zanesljivih vojakov, ne vstevši do zob oboroženih članov GPU. Isti list poroča dalje, da so trockisti pripravljali atentat na Stalinu, ki pa je bil zadnji hip preprečen. V Moskvi je med prebivalstvom zavladalo hudo razburjenje in sedanji dogodki spominjajo na prve dni velike revolucije. Dan za dnem so policijske oblasti in člani GPU na delu ter polnijo ječe. Število aretiranih častnikov je tako naraslo, da so celo polki ostali brez poveljnikov. Pretekli teden so odkrili v Kremliju peklenski stroj. V letošnjem letu je bila straža v Kremliju trikrat zamenjana s novo. V Turkestanu in Gruziji je prišlo do velikih neredov. Stalin je poslal tja posebne oddelke ter komisarije s širokimi pooblastili, ki imajo nalogo, da zopet postavijo v teh krajih sovjetsko oblast.

Vse zveze z Rusijo pretrgane

V teku večerajšnjega dne ni bilo mogoče dobiti direktne telefonske zveze z Rusijo, tako da je ostala britanska vlada brez poročila svojega poslanca v Moskvi. Na vse prošnje in urgence so ruske

oblasti odgovarjale, da so telefonske zveze pretrgane zaradi hudega viharja in da je treba na zvezo čakati, dokler se proge ne popravijo. Ponoči se je posrečilo vzpostaviti zvezo, toda samo za razgovor med britansko vlado in britanskim poslanikom v Moskvi, ki je poslal vladi obsežno šifrirano poročilo o položaju.

Politični krogi in tisk pa so navezani na vesti, ki prihajajo po ovinkih čez Finsko, Švedsko in Norveško, ker sovjetska oblast tam še ni prekinila telefonskih zvez. Iz vseh vesti, ki prihajajo, se da sklepati, da v Rusiji dozorevajo dogodki zelo naglo in da bo v kratkem prišlo do senzacionalnega preobrata.

Vorošilov — diktator?

Večerašnje vesti o vojaški diktaturi se ponovno potrjujejo. Le zelo težko je uganiti, kdo bo prišel na čelo vojaške diktature. Omenjajo se mnoga imena, toda gotovega ne more nihče ničesar povedati. Baje bo stopil na čelo vojaške diktature maršal Vorošilov, ki je nujno pozval napadalne oddelke iz notranjosti Rusije. Vsega skupaj je prikorakalo v Moskvo okrog 100.000 mož, od tega več deset tisoč vojakov s Kavkaza, ki jih Stalin smatra za svoje najboljše zaščitnike. Kakor znano, je Stalin izposloval tudi potrebne kredite. Tako je imela Moskva po dveh desetletjih priliko videti šubare kavkaških vojakov.

Aretacije v tisočih

Trdijo, da je v zadnjih dneh bilo aretiranih zopet nekaj tisoč uglednih članov sovjetske armade. GPU je namreč prišla na sled grandiozni zaroti proti Stalinu, v zvezi s katero so bili aretirani celo oni, za katere je sam Stalin dvomil, da so

njegovi nasprotniki. Iz najbližje okolice Stalina je bilo vrženih v zapor 10 oseb, ki jih je Stalin smatral kot absolutno zanesljive. Celotno v osebni gardi Stalina so našli zarotnike. Gardo so takoj zamenjali z borci s Kavkaza, ki se ji nihče ne upa približati.

Molk GPU

Kdo so voditelji te zarote, GPU molči. Mnoge osebe so »izginile«, bodisi da so jih oblasti pregale v Sibirijo ali pa so bile tajno ustreljene. Splošno trdijo, da je v trenutku, ko so aretirali maršala Tuhačevskega, zavladal v Rusiji takšen teror kot ga nihče ne pomeni. Borba pa se ne vodi proti malim ljudem, temveč je proti onim, ki so na odgovornih mestih. Kdo je za Stalinu, kdo je proti njemu, kdo je pristal Trockega, vse to odkriva GPU, ki brez usmiljenja postopa s sovražniki Stalina. Tudi večerj so zopet odstranile GPU oblasti s položaja šest armadnih poveljnikov in jih zapirajo.

Vso noč je bil Kremelj razsvetljen, znak, da se je mrzlično delalo, da se odstrani vsaka nevarnost za Stalinu. Razširile pa so se govorice, da je Stalin zbežal na Kavkaz, nekateri pa celo trdijo, da je mrtev. To bržkone ne bo res, značilno pa je, da krožijo po vsej Rusiji podobne vesti.

Pariz, 11. junija. b. Pertinax piše v »Echo de Paris« o dogodkih v sovjetski Rusiji in ugotavlja, da je novi sovjetski režim izrazil protitročkovski. Pertinax je prepričan, da bi po borbah v notranjosti zelo lahko prišlo do zblizanja med Moskvijo in Berlinom, tako da bi se zopet lahko vzpostavilo sovjetsko-nemško sodelovanje na temelju rapalske pogodbe. Bržkone bo Stalin pripravljen dati Nemčiji gotove ugodnosti.

Po španskih bojiščih

Salamanca, 11. jun. AA. Stefani: Mednarodna brigada je izkoristila meglo in s tanki izvršila napad na Sorijo, severozapadno od Madrida. — Nacionalisti so takoj prešli v protinapad in za plenili mnogo materiala ruskega izvora. Med jetniki je tudi nek norveški poročnik, 2 švicarski miličniki in neki nemški žid.

Na srednjem bojišču so pričeli rdeči s ostrin topovskim obstreljevanjem nacionalističnih postojank pri Maesta del Alcala. Na severnem bojišču zaradi slabega vremena ni bilo večjih dogodkov. Severozapadno bojišče na sektorju Estaca della Roquera je bilo prizorišče hudih borb. Po večurni borbi je ostala bitka neodločena.

Na bojiščih pri Madridu ni bilo nič posebnega. Na aragonskem bojišču so se spopadle predstraže.

Iz Perpignana poročajo, da so nacionalisti hoteli pognati v zrak mednarodni železniški tunel, ki ima važen strateški pomen, kajti s padcem tega tunela bi bila prekinjena železniška zveza med Katalonijo in Francijo.

Blumov „uspeh“

100 milijard primankljaja

Pariz, 11. junija TG. V parlamentu je govoril bivši finančni minister Rainaud, ki je ostro kritiziral gospodarstvo Blumove vlade. Izračunal je na podlagi števil, da dere država v neizogibno propast. Tekoči proračun se bo prihodnje leto končal s primankljajem 50 milijard frankov (nad 100 milijard din), ki jih ni mogoče kriti s nobenim posojilom. (To se drugače bere kot Blumovi slaspospevi na uspeh svojega enoletnega vladanja!)

Belgrajske vesti

Belgrad, 11. junija. m. Postavljena sta za davčna pripravnik Ignac Ahlin na davčno upravo za mesto Ljubljani in Milan Drinovec na davčno upravo v Mariboru.

Belgrad, 11. junija. AA. Z uredbo za gradnjo novih železnic, ki jo je izdala kraljevska vlada lani v juliju, je v načrtu gradnja in trasiranje več železniških prog. Med temi programi je v prvi vrsti gradnja proge Banjaluka - Tuzla - Valjevo - Čačak - Kraljevo. Naknadne ponudbe za financiranje gradnje se bodo sprejemale do 15. julija t. l.

Belgrad, 11. junija. m. Za jutri dopoldne je eklicana seja gospodarsko-finančnega odbora ministrov, na kateri se bo nadaljevala razprava o silosih ter o uredbi za mestne hranilnice.

Belgrad, 11. junija. m. Današnje Službene novine objavljajo navodila glede izvrševanja čl. 13 uredbe o centralnem fondu Bratovskih skladnic ter o rezervnem fondu Glavne bratovske skladnice.

Drobne

Moskva, 10. jun. b. Včeraj je v Tiflisu umrla Stalinova mati Dugašvili, kar je pravo ime Stalina. Dalje poročajo, da se je tudi stanje Leninove vdove ge. Krukskaje zelo poslabšalo.

Pariz, 10. jun. b. Danes ob 9 je bila končno otvorjena vsa pariška razstava.

Santiago de Chile, 10. jun. b. Zakonski osnutek za priznanje sovjetske Rusije de iure je bil obditi s 43 proti 35 glasovi.

Zagrebska vremenska napoved: Porast oblakov s poslabšanjem vremena.

Dunajska vremenska napoved: Zelo toplo, številne krajevne nevihte.

„Samouprava“

o „izzivanju JNS po slovenski deželi“

Belgrad, 11. junija. m. Zadnje Živkovičeve in JNS-arske izzivanje po slovenski deželi in popoln neuspeh, ki ga je bil deležen svojačasni diktator, in zločin, ki so ga izvršili člani organizacije JNS, si je privoščila spet današnja »Samouprava« v svojem uvodniku pod naslovom »Izpadi reakcije«. V uvodniku pravi: Na protest Slovencev zaradi izzivanja JNSarjev, ki so si postavili za nalogo, da uničijo vse narodne pravice in svobodo, so odgovorili na njim lasten način: z nasiljem in krivico. Politika JNS stranke, če se to, kar ti delajo, sploh lahko imenuje politika, je samo cela vrsta izpadov, napadov, izzivanja in nasilja. Ko so bili na oblasti, so se posluževali celo državnih uradov za izvrševanje političnega nasilja. Ko so pa pod bremenom svojih lastnih grehov morali zapustiti oblast, ti ljudje izzivajo, izvršujejo nasilja in na vse mogoče načine otežujejo uspešno in konstruktivno delo. Naša javnost se je na te metode že privadila. Hoteli bi uživati monopol na politiko, da bi nemoteno »žarili i palilice, toda kadar se neko upre ali celo odgovori na udarec, tedaj zavpijejo na vso moč. Tako je te dni voditelj JNS Živkovič naletel na zelo slab sprejem pri najširših narodnih slojih v dravski banovini. Ker je znano, da 88% ljudi v Sloveniji pripada naši stranki, kakor tudi to, da Živkovič med Slovenci sploh nima pristavev, je bilo pričakovati to reakcijo od strani ljudstva. Zakaj je Živkovič sploh odšel v Slovenijo, če je Kramer bil že vnaprej prepričan, da bo to »pohod« imel ne-ljubne posledice. Očividni namen tega pohoda je bil, da se narod izziva, in tako je prišlo do incidenta, ki ga moramo obžalovati. Toda gospodom iz JNS je ta incident dobrodošel. Izgleda, da so ga pričakovali. Še več, potreben jim je bil. Razumljiv protest izbranega naroda v Ljubljani in v Celju jim je služil za razlog napada. Njihovi funkcionarji so javno organizirali kazensko ekspedicijo ter so pričakovali nedolžne člane naše stranke v zasedi, jih napadli in ubijali. Ob priliki tega napada je mladenič, skoro otrok, a svojo glavo plačal ta izpad. To, kar so storili člani JNS na čestih iz Maribora, predstavlja vsekarot dejanje strahovitega nasilja, strahovit udarec svobodi in miru države, udarec varnosti in redu. Nekaj takega morejo storiti in izvršiti samo ljudje, ki namerno in premišljeno hočejo izzivati. Niti malo dvoma ne more biti, da JNSarji hočejo izzivati narod in na ta način doseči svoje cilje. Za-

Mojstrski izpit za gospodinje

Ako bi morale žene polagati mojstrski izpit v gospodinjstvu, bi se jim gotovo stavilo tudi vprašanje: kako se odpravi nesnaga iz perila. Gospodinje morajo namreč vedeti, da prode nesnaga v samo tkanino ter se utrdi med vlaknenca, pa je treba radi tega prati samo z dobrim jednatim milom, kakor je Schiechtovo milo »Jelen«, ako se hoče nesnaga temeljito odstraniti. Dolgoletne skusnje tvrdijo Schiecht v izdelavi mila dajejo jamstvo vsaki gospodinjici, da bo ostalo njeno perilo dolgo lepo in dobro ohranjeno.

Neurath je že v Pešti

Budimpešta, 11. junija. b. Danes pričakujejo tukaj prihod nemškega zunanjega ministra von Neuratha, ki se bo pripeljal z letalom iz Sofije. Tisk posveča von Neurathu posebne članke. Tako piše »Pester Lloyd«, da je belgrajski obisk potrdil dejstvo, da Jugoslavija ni v zavezniških odnosih s Nemčijo, ne želi pa tudi sodelovati v zvezi, ki bi bila naperjena proti Nemčiji. Zaradi tega se povdarja, da je cilj von Neurathovega potovanja pomiritev narodov v srednji Evropi in zboljšanje odnosov ter odstranitev še obstoječih sporov med njimi.

Nemčija dobi pri nas gospodarske ugodnosti

Praga, 11. jun. TG. »Prager Tagblatt« poroča iz Belgrada, da je bil uspeh razgovorov med Neurathom in Stojadinovičem popoln. Političnih razgovorov državnik nista imela, marveč samo gospodarske. Tukaj pa je bil dosežen sporazum na dveh poljih.

1. Jugoslavija proda Nemčiji 5000 vagonov kornuze, ki jih je Nemčija zaprosila. Namesto denarja bo Nemčija v odplačilo poslala svoje blago. Jugoslavija se je nerada zavezala za tako visoko pošiljko, ker kornuze trenutno nima v toliki količini, na drugi strani pa je danes možnost, da bi kornuze prodala proti gotovini, ne pa proti drugemu blagu.

2. Jugoslavija je Nemčiji dovolila, da raziskuje

nekatero kraje v Bosni za rudami in da morebitne odkrite rude tudi sama izkorišča. Gre za antimonenske rudnike v Lisicu v vzhodni Bosni ter v Čačaku. Nadalje hoče Nemčija pri Loznici zgraditi visoke peči za predelavo svojih rud. Stroji pridejo iz Nemčije. Kapital za instalacijske dela bo Nemčija dobila potom jugoslovanske Narodne banke, a ga ne bo mogla vrniti v denarju, ker nima deviz. Govorijo, da bo denar prišel od tistih 12 milijonov dinarjev, ki jih horski rudnik dolguje neki nemški firmi in ki bodo vporabljeni za financiranje nemških podjetij.

Hitler dr. Stojadinoviču

Berlin, 11. junija AA. DNB: Vodja rajha in državni kancler g. Hitler je na brzojavko predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinoviča odgovoril s tole brzojavko:

Najpristraneje se zahvaljujem vaši ekselenci za brzojavko, ki sem jo ravnokar prejel. Popolnoma se strinjam z vami v želji za sodelovanje med Nemčijo in Jugoslavijo in to sodelovanje moramo podpreti z vsemi silami in prepričani sem, da bo ta sporazum koristil miru v Evropi. — Adolf Hitler.

Delbos obišče Prago

Praga, 11. junija. b. V začetku meseca julija bo francoski zunanji minister Yvon Delbos obiskal Prago.

Kardinal Innitzer

o nenravnostnih procesih v Nemčiji

Na svečanosti družbe sv. Bonifacija avstrijske zveze za ljudsko delovanje v inozemstvu je prošil petek govoril dunajski kardinal-nadškof msgr. dr. Teodor Innitzer o npravnostnih procesih duhovnikov in redovnikov v Nemčiji. Kardinal je med drugim izjavil, da je samo krščanska vera dala nemškemu ljudstvu, ki živi po tujih krajih, tisto moč, da se je moglo uveljavljati skozi stoletja dolgo tudi daleč izven svoje domovine. »Naša doba je morala doživeti žalostni pojav, da so tudi izven-nemške ljudske skupine začle v stisko. Žal, je treba priznati, da je boj zoper Cerkev, ki se je vnel v Nemčiji, osramotil Nemce v tujih deželah in zmanjšal njih ugled.

Vzplamtel je tak boj zoper krščansko vero, kakršnega zgodovina še ni videla. Škole in duhovnike hočejo označiti za zločince, da jih tako onečastijo in izročijo splošnemu zaničevanju. To se dogaja v tako zvanih npravnostnih procesih, ki se javno vršijo, ne zato, da bi kaznovali pojedine slučaje, marveč zato, da bi Cerkev osramotili. Javno je treba pibiti, da jih je tudi v duhovniškem

kakor v drugih stanovih nekaj, ki jim ni kdo ve kaj za resno izpolnjevanje dolžnosti.

In da bi kar na splošno obdolžili vso nemško duhovščino, je tem bolj krivično, ker se je vprav ta duhovščina izkazala, kako je vzgledna v vsakem oziru. »Mi, v Avstriji, iskreno sočustvujemo s hudo preizkušeno nemško duhovščino in javno izrekamo svojo iskreno bolečino radi preganjanja nemške duhovščine. Vprašamo se pa, kako je mogoče, da smejo nemški listi s sramotilnimi članki o duhovščini, prihajati v našo deželo. — Obzaluje ta ljudi boj zoper Cerkev predvsem tudi radi nemškega ljudstva, čeigar zmanjšani ugled bo po svetu radi te gonje težko popravi«.

Pariz, 11. julija. b. Sinoči je francoski zunanji minister Delbos sprejel nemškega in belgijskega poslanika. Na Quai d'Orsayu poročajo, da gre za obnovitev pogajanj za sklenitev zapadnega pakta. Dalje se poroča, da je francoski poslanik v Londonu Corbin izročil Foreign Officeu note francoske vlade, v kateri tolmači svoje stališče radi note Nemčije in Italije z dne 12. marca 1937.

Ljubljana bo gradila moderna otroška zavetišča

Moderno mestno življenje, žigar poglavitna vsebina je neprestana borba za obstanek, predvsem v revnejših slojih, je že skoraj povsem ubilo družino. V mnogih, zlasti delavskih družinah sta čisto prisiljena oče in mati, da si iščeta zaslужba zunaj domače střehe in prepuščata otroke samim sebi, čisto brez vsakega nadzora. Tako so otroci nujno prepuščeni ulici in vsem njenim slabim vplivom. Jasno je, da iz takih otrok ne morejo zrasti dobro vzgojeni ljudje, saj čisto sploh nimajo nobene vzgoje. Izkusnja dokazuje, da rastejo taki ljudje v mnogih primerih v delovne nezrele in postopne, čestokrat pa celo v poklicne zločince.

Med najvažnejše naloge občine spada tedaj skrb za tako zanemarjeno mladino, da se čim bolj prepreči pogubni vpliv ulice in slabe družbe ter da se manjkajoča domača vzgoja nadomesti s skrbno in krščansko vzgojo v dečkih zavetiščih. Vsa moderna mesta grade otroška zavetišča, kjer lahko preživijo otroci svoj prosti dnevni čas pod vestnim in skrbnim vodstvom dobrih vzgojiteljev.

Tudi Ljubljana neče zaostajati v tej vrsti socialnega skrbelstva za drugimi kulturnimi mesti. V letošnjem socialnem proračunu je določila lepe vsote v ta namen in bo deloma sama gradila otroška zavetišča, deloma pa podprla privatna dobrodelna društva, ki bodo zgradila nova ali razširila že obstoječa zavetišča. Sedanja zasilna zavetišča, ki jih oskrbuje mestni socialni urad, nikakor niso zadovoljila in so itak le začasna, dokler se ne omenjuje in zgrade modernjša dnevna zavetišča.

Eno najlepših in najmodernejših dnevnih zavetišč v Ljubljani bo brez dvoma veliko trnovsko zavetišče, ki ga prično graditi že letos. V letošnjem proračunu je določena za to gradnjo polmilijska vsota. Če prištejemo k temu še prihranek na stvarnih izdatkih mestnega socialnega urada od lanskega leta, ki znašajo okrog 400.000 din, bo dobilo to zavetišče letos skoraj 1 milijon dinarjev za gradnjo. Celotni stroški te zgradbe in njene opreme pa so preračunani na okroglo 3 milijone dinarjev.

Zavetišče se bo gradilo v etapah. Do letošnje zime bo zgrajen prvi del zavetišča, in to v surovem stanju; za prihodnje poletje ali jesen pa bo ta prvi del že opremljen, tako da bo lahko sprejel že do 150 šolobozveznih otrok ter 80 otrok iz predšolske dobe v svoje zavetje. V nadaljnjih etapah bodo zgrajeni še ostali deli zavetišča, tako oddelek za celodnevno zavetišče in oddelek za dojenčke. V celodnevno zavetišče bodo lahko dobili zavetje in oskrbo otroci, katerih starši bodo iz katerikoli vzrokov, n. pr. bolezni in podobno,

začasno odsotni. Vsak oddelek bo imel svojo rajalnico na prostem, poleg tega pa še pokrit prostor za gibanje na zraku. Zavetišče ne bo urejeno luksuzno, pač pa tako, da bo ustrezalo vsem modernim higienskimi načelom; vsak oddelek bo imel svojo umivalnico, poleg tega pa vsi veliki skupno centralno kopališče. Tudi kuhinja bo za vse oddelke skupna. Vsi oddelki bodo sicer ločeni (vsaka zgradba zase), vendar pa med seboj zvezani s pokritimi hodniki. Poleg spalnic, učilnic, igralnic itd. bodo urejena stanovanja za nadzorno in strežno osebje ter stanovanje za duhovnika.

Trnovsko zavetišče bo mestna občina gradila sama. Sčasoma bo zgradila še več takih zavetišč tudi v drugih delih mesta. Letos pa bo poleg stroškov za gradnjo trnovskega zavetišča prispevala še k razširitvi, ureditvi in gradnji privatnih zavetišč. V mestnem socialnem proračunu najdemo sledeče vsote: za razširitev otroškega zavetišča na Viču 50.000 din, za podporo Vincencijevi konferenci k gradnji dnevnega zavetišča v Zeleni jami 50.000 din, za zavetišče v Mostah je določenih 30.000 din; za rezervirano vsoto iz lanskega leta 50.000 din bo dobilo to zavetišče za svojo ureditev in opremo tedaj skupno 80.000 din. Poleg imenovanih podpor pa dobi še Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic 25.000 din kot prispevek k gradnji mladinskega doma pod Martuljkom. Tu bo osnovana tako imenovana gozdna šola in bo imela celo preko zime svojega stalnega učitelja, da bodo tako otroci, ki so slabotnega zdravja, mogli vse leto uživati čisti gorski zrak. V vsa omenjena zavetišča in v mladinski dom pod Martuljkom bo pošiljal otroke tudi mestni socialni urad iz področja svojega socialnega skrbelstva.

Če prištejemo k vsem tem zneskom še zneske za vzdrževanje že obstoječih dnevnih zavetišč pri Sv. Florijanu (121.520 din), na Taboru (59.200 dinarjev), v Spodnji Šiški (67.550 din), za Bežigradom (40.000 din), dalje podpore dobrodelnim društvom, ki se pečajo z mladinskimi skrbstvom, podpore šolskim kuhinjam, stroške za otroška igrišča, politične kolonije in podpore revnim idjakom, zneske to skupno milijonske vsote in moremo po pravici reči, da za mladinsko skrbstvo v Ljubljani še nikoli ni bilo tako preskrbljeno. Sedanjim mestni upravi je za to treba priznati, da ima resno in pravo razumevanje za reševanje sodobnih mestnih socialnih vprašanj.

Kapital, naložen v vzgojo mladine, je najbolje naložen kapital, ki se bo nekoč sijajno obrestoval — v dobro vzgojeni mladini. Dobro vzgojena mladina pa je bodočnost naroda.

Veliko razdejanje po nevihti v polhograjski dolini

Pretekli teden je vso polhograjsko dolino zadel velika katastrofa, ki je mnogim uničila ves letni pridelek. Nevihta, kakršna je prihrumela pretekli ponedeljek, še ni nikoli razsajala pri nas. Niti najstarejši možaki ne pomnijo, da bi padala toča kakor kurja jajca in da bi se vsipala kar dve uri skupaj. Najbolj je prizadeta po toči Sv. Katarina, kjer je uničeno dobesedno vse, saj drugi dan ni bilo mogoče dobiti na celi njeni niti za snop klasja in nič nisi mogel vedeti, ali je na nji vi rastel fižol ali krompir ali koruza. Toča je lomila veje in uničila ves sadni pridelek, ki je izredno lepo kazal. Tudi šipe v oknih in opeko na strehah je razbijala. Silno je prizadeta tudi polhograjska občina. Že smo poročali, da je spet veliko razdejanje v Mačkovem grabnu, kjer je voda vzela most. To pa ni najhujše. Voda je prišla iz vseh grabnov in iz vseh hudournikov in naredila veliko škodo po polju, po njivah, na cesti, vihar je ruval drevje a koreninami. Ogromne mase vode so se valile proti Dobrovi in nesle s seboj vse, kar je voda zajela. Tako je iz Gradaca pavallo več sto metrov drv, hlodi, dracije, celo prašička je voda prinesla. Letina je domala uničena.

V dobrosloj občini je največ trpela ves Osredok pod Sv. Katarino in pa Hrusevo. Žito so po večini že pokosili, ker ni nobenega upanja, da bi se poraslo. Pa tudi nikjer ni mogoče dobiti novih sadik za peso ali zelje in podobno. Največja škoda je pri sadju, ki je uničeno, a je tako lepo kazalo, da smo mislili, da bo letos kmet dobil lepe denarje za sadje. Čim bolj proti Ljubljani leže vasi, tem manj se pozna in v spodnjem predelu dobrosloj občine je letina le delno uničena. Na Dobrovi se stekata Gradaščica in Horjulščica in tako se je iz obeh dolin nabralo pravo morje

vode, ki je drla čez ceste in njive in uničevala. Po travnikih je ponekod čez in čez na nekaj prelov na debelo blata, to se pravi, da bo krma slaba in živini tudi za zdravje škodljiva. Spodnji del ni bil sicer toliko oškodovan po toči, je pa zato bolj po vodi, ki je za več let uničila v nekaterih predelih rodovitno zemljo. Le krompir in koruza se bosta ponekod morebiti za silo še opomogla. Cesta v Polhov Gradec je že toliko popravljena, da se vrši spet redni promet. Že prvi dan je kakih 30 delavcev odmetavalo usade, ki so se na več krajih udri na cesto, tako da so se mogli polhograjski otroci, ki so bili na izletu tisti dan, z avtobusom pripeljati ob desetih zvečer domov.

Ob tako hudem udarcu bi na vsak način morala priskočiti kmetu na pomoč oblast, ki naj bi poskakala kako podporo. Saj je mnogo ljudi, ki ne bodo dobili niti semena nazaj, pa že tako težko žive.

Prosvetni tabor v Litiji

Prosvetni tabor vseh društev litijske dekanije bo v Litiji v nedeljo 20. junija. Po 10. sv. maši blagoslovitev in razvite domače zastave, nakar bo imel elavnostni govor pisatelj župnik Franc Finžar, govorili bodo še dr. Basaj, Smersur in Puš. Popoldne bo velika ljudska veselica na športnem igrišču, združena z veliko tombolo. Glavni dobitek par volov. Na veselici nastopijo pevski zbori posameznih društev. Ta tabor bo po 30 letih prva naša večja prireditev v Litiji, zato vsi, ki so z nami ene misli, na ta prosvetni tabor, ki mora postati velika manifestacija slovenskega katoliškega ljudstva celega Zasavja!

Domači odmevi

Povedati je treba

Na zadnjem zboru strahov v Kazini se je s strankarsko besedo oglasil tudi gospod, ki bi po igri uode vsak čas utegnil dobiti kraljevske prerogative: za stranko se je izpostavil namestnik kraljevega namestnika. Že iz parlamenta smo tega vajeni — in strankino časopisje oznanja take govore kot nekaj posebnega, nekaj za ves narod nedotakljivega.

V obrambo visoke funkcije moramo izraziti splošno ljudsko mnenje, da bi se taki gospodje in na tak način ne smeli eksponirati, kajti sicer pride do proslulega Gesslerjevega klobuka, ki mu konec poznamo; z nedotakljivimi častmi in z embelmi se ne iziiva! Nemec pravi »zimmerreine« in Anglež ima besedo »Fairness«. Ni pisanega zakona, ki bi to zahteval ter tako funkcijo vezal na dostojanstven molk, zahteva pa to naravni zakon in narodov čut.

Mednarodni kongres krščanske družine

V zvezi z mednarodno razstavo v Parizu bo tam v dneh od 25. do 27. junija mednarodni kongres krščanske družine, ki ga prireja L'Association du mariage chrétien (86, Rue de Gergovie, Paris 14e) in družinski odsek katoliške akcije za Francijo. Spored izpolnjuje vrsto najaktualnejših predavanj, v katerih bodo mednarodni strokovnjaki podali katoliška načela v družinskem življenju z ozirom na sodobne razmere. Namen kongresa je na tem mednarodnem pozorišču utrditi prava načela glede družine in tudi premisliti način, kako bi bilo kljub današnji razravanosti mogoče uveljaviti v svetu. Da bi kongres res vrzel pravo luč v zamotane moralne in gospodarske probleme družinskega življenja, nam dokazujejo imena pred-

vateljev, ki so zbrani iz vseh držav Evrope in naslovi predavanj, kakor: Morala v zakonu, neomaltuzianizem, Ogino-Smulderjeva metoda, evgenetika in njen vpliv na družinsko življenje, Cerkev in družina, država in družina, vzgoja javnega mnenja (tisk, kino, radio), družinski apostolat itd. V zvezi s tem kongresom bo tudi nekaj skupnih izletov po Parizu in po Franciji. Udeleženci uživajo na železnicah 40% popust, kongresna legitimacija (stane 25 fr) pa obenem opravičuje do brezplačnega vstopa v vse prostore svetovne razstave. Za podrobna navodila se je treba obrniti na zgornaj omenjeni naslov.

„Teden kulture“

V nedeljo se prične v Zagrebu teden hrvatske kulture, v katerem bodo najraznovrstnejše prireditve, ki bodo podale sliko hrvatskega kulturnega življenja v vseh oblikah, zlasti z ozirom na kmečki stan. Slavnosti se prav za prav začne že 11. junija, ki ga bodo praznovali kakor lansko leto, v kolikor se je misel pač posrečila, ob vzhajanju sonca. Poleg mnogih pevskih in igriških zborov bodo nastopile tudi skupine, ki bodo prikazovale hrvatske narodne običaje. Matica hrvatskih gledaliških prostovoljcev bo izvajala hrvatske plesne, kakor so bili izvajani na berlinski olimpijadi. Zastopnikom Seljačke sloge, zlasti tistim iz Boane, Dalmatinske Zagore, Korduna in Zagorja, se bodo v nedeljo delili brezplačno prosojila izvozi skrajšanega Hercegovskega abecednika, po katerem se more vsak naučiti pisati in brati, ne da bi mu bilo treba iti z doma kam v šolo. Oposlanci iz zgolj pismenih krajev pa bodo mogli dobiti brezplačen izvod koledarja SS za leto 1936. Hrvatski dnevnik pravi, da bo ta prireditev vsakega zelo utrdila prepričanje, da bi hrvatske kulture brez kmečke kulture ne bilo.

Strelna udarja

Ponikve pri Dobrepoljah, 10. jun. Danes ob pol 4 popoldne je v vasi Ponikve pri Dobrepoljah udarila strelna v hišo posestnika Zakrajška Franca, Ponikve 11. Razbila je po hiši in nato preskočila v hlev, kjer je ubila dve kravi, vredni 7000 din. Zakrajšek ima škode nad 10.000 dinarjev. Udarce je čutila cela vas. Istosčasno je prišla strelna skozi pod v hišo cerkvenika in krojača in je razbila na drobne kose fino ogledalo v velikosti 110x70 cm. Druge nesreče tam ni bilo. Naredila je v več hišah luknje skozi zid. Vendar do požara ni prišlo. Ljudje so bili v groznem strahu. Strelna je udarila skoro pri popolnoma lepem vremenu. Ni bilo nevihte in ne dežja. Le na severovzhodni strani so se kopičili temni oblaki, toda dežja ni bilo.

Slovenci v Zagrebu

Slovniško prosvetno društvo v Zagrebu je prošle dni zaključilo letošnje prosvetno sezono in sicer z veseligrad »Stric« v Topliceh. Zaključna prireditev je prav lepo uspeša, za kar gre zahvala toliko režiserju, ki se ni ustrašil poznega datuma in vročine, kot igralcem, ki so odlično podali svoje vloge, kakor tudi našim vrlim akademikom-Daničarjem, ki so zapeli par prav krasnih narodnih pesmi.

Predsednik društva, tajnik Stola sedmorice g. Rant Alojz je v par besedah omenil delovanje društva med letom. Društvo je priredilo 8 gledaliških predstav, cerkven koncert, več proslav, Miklavžev večer, skoro vsako nedeljo pa še predavanja. Zahvalil se je vsem sodelavcem v odboru in izven njega, zlasti pa vsem obiskovalcem naših prireditev. Na koncu je pozval vse navzoče, naj vedno in povsod ostanemo zavedni Slovenci in zvesti pristaši društva, katerega namen je predvsem čuvati sveto vero naših očetov in gojiti sladko slovensko besedo naših mater. Navdušeno ploskanje cele dvorane je bilo najboljši potrdilo in jamstvo, da Slovenci v Zagrebu ostanemo zvesti sinovi naše drage matere Slovenije.

Naslednjo nedeljo je društvo priredilo svoj prvi izlet, združen s romanjem k Materi božji Rajhenburski, kateri se je društvo zahvalilo za vse dobroto in uspehe. Romanja se je udeležilo mnogo članov, ki so bili z njim jako zadovoljni. Tekom poletja priredi društvo svojim članom še par izletov in bližnje kraje drage nam domovine slovenske, a v jeseni pa na novo svidenje v prosveti!

Letaki in informacije

Kazinska mladina je izdala enoči šapirografiran letak, naslovljen »nacionalni napredni Ljubljani«. — Danes pa je izšel od istih letak z eno samo vsebino, to je s pravim pamiletom na smrt Rudolfa Dolinarja. Jugofašisti nimajo pred smrtjo nobenega spoštovanja. Policija je dala sicer letak zapleniti in detektiv je aretiral mladčnika, ki je v pasazi palače Viktorije delil ta pamilet med občinstvo. Mladenič se je na policiji ves bled tresel samega strahu. Izkazalo se je, da je sinček neke ljubljanske porodice, ki se je smatrala do l. 1918 za pristno nemško. Sinček ne nemškutarske familije pa sedaj seveda deli letake JNS-arske mladine. Tudi pristaši dr. Mačka so izdali neki letak ter so se podpisali kot »pristaši slovenskega ljudskega gibanja«. Izšel je tudi letak, ki so ga izdali pristaši bivše SDS (samost. dem. stranke). Ta letak prav tako obsoja zločine Orjune. Izšel je tudi neki črni obrobjen letak, za katerega se zdi, da so ga izdali komunisti ali drugi levčarji. Razen gojenec Kazine je torej očitno, da vsa slovenska javnost obsoja umor Rudolfa Dolinarja.

Celje

c Danes vsi na koncert pevskega društva »Celjski Zvon«, ki bo ob pol 9. zvečer v veliki dvorani Ljudske posojilnice.

c Prva redna letna skupščina okrožnega odbora Obrtniških združenj v Celju bo 13. junija ob 8. zjutraj v celjskem Obrtnem domu. Za skupščino vlada zelo veliko zanimanje ter prispe na to zborovanje nad 80 delegatov raznih obrtniških združenj iz celjskega in okoliških okrajev.

c Franc Četina. V St. Petru v Sav. dolini je bil pokopan preteklo nedeljo g. Franc Četina, oče g. prof. Četine iz Celja in daleč naokoli znani posestnik iz Sp. Grušovelj. Blagi pokojnik, ki je umrl v starosti 72 let, naj v Bogu počiva, svojem pa naše iskreno sožalje.

c Spet dve prometni nesreči. V četrtek padel z motornega kolesa Vrečer Rajko, 62letni šolski upravitelj iz Zalcu, pri čemer si je močno poškodoval levo roko v rami. — Hruba Stanislava, 8letnega sina delavca iz Hrastnika, je povozil neki kolesar in ga hud poškodoval na glavi.

c Kino Metropol. Danes ob 14.30 matineja »Dvigni sidro«. Ob 16.15 »Govori se o Jaquelinie«. Predstavi ob 18.15. 20.30 radi koncerta odpadeta.

c Duš. svetnik g. Jodl Ivan. Truplo pok. duhovnega svetnika g. Jodla Ivana, župnika v p. se blagoslovi danes ob pol 8. pri hiši židosti na Hribu sv. Jožefa št. 55, nato se prepelje na Polzelo, kjer bo pogreb ob 9.

Novo mesto

25 let v službi enega gospodja. Redek jubilej zvestobe in dela je slavil pretekli četrtek g. Josip Rek, predelavac keramične tovarne »Keramik« v Novem mestu.

Na razna vprašanja Novomeščanov, ki si žele dobre in cenene luči, kdaj da dobi Novo mesto banovinsko elektriko, odgovarjamo z besedami g. župana: Mestna občina je storila vse potrebno, da pride ban. elektrika s svojim daljnovodom v Novo mesto. Občina ima zagotovilo in obljubo KDE, da bo daljnovod speljan do Novega mesta najkasneje do 30. septembra t. l.

Se ena igra na prostem se nam obeta to poletje v Smihelu. Tamkajšnje Prosvetno društvo pripravlja namreč Vomergerjevo »Vodoc«. Kakor čujemo, bo igra vprizorjena koncem junija.

Farna igra na prostem. V nedeljo 6. t. m. zvečer so priredili novomeški dijaki, člani DMK, pred šmihelsko farno cerkvijo lepo in globoko zamisljeno versko igro »Marija, pomočnica kristjanov« (Teophilus). Prireditev je bila namenjena kot sklep šmiharnične pobožnosti, čisti dobilek pa se je porabil za plačilo nove slike šmiharnične Marije, ki jo je za šmihelsko cerkev naslikal prof. Mežan. Te vrste prireditve so pri nas še zelo redke pojav, saj smo imeli priliko videti sedaj šele drugo tako igro. (Prvič Slehernika leta 1935 istotam.) Pa dasiravno ljudje do danes niso bili vajeni takih pojavov, so igro kaj hitro razumeli. Globoko jih je zajela njena vsebina in vsi navdušeni so tudi sami sodelovali v njej s petjem in molitvijo. Mladi dijaki, ki so prvič nastopili v tako svojevrstni igri, so se zelo potrudili in jo prav lepo podali. Nudili so nam lep in užitek poln večer, kakršnih bi si še želeli.

INDIJEČ žveči z užitek in dijski oreh

a mi naše

Kiki
BONBONE

Bodi kjerkoli Kiki povsodi!

Vprašanje kopališča v Kamniku

Bliža se sodna dražba zgradb, stavbišč in dveh vil, ki leže na sotočju Bistrice in Nevljice v najlepšem kotu Kamnika; na tem kompleksu je stara rodbina Prašnikar leta 1875 ustanovila šečasno renomirano Knapjovo zdravilišče, ki je začelo po vojni propadati, prej pa je bilo središče letoviškega vrvenja, kar nam s tugo v srcu v spomin kličejo starejši meščani. Kdo bo bodoči posestnik tega (bivšega) bisera našega mesta? Oglašajo se tuji ter si ogledujejo objekte. Nekateri računajo, da bo prva dražba le deloma imela uspeh in da bodo objekte še ceneje dobili; ti pa se motijo; ker bodo tudi upniki nastopili, da z nakupom saj deloma krijejo svoje hipoteke; zato bo odločbina le dražba 19. t. m. Za mesto ali drugo javno korporacijo bi bilo ugodno, zagotoviti si vsaj prenovljeno letno in zimsko kopališče, ker take prilike ne bo kmalu. Napravljen je načrt finansiranja tako, da bi se z dohodki z lahkotno plačevalo amortizacijo za potrebno glavnico 182.000 din, ki naj bi jo dal na razpolago kak centralni zavod (OUZD ali PZ ali DHB); stvar pa se utegne razbiti na prisilovnični počasnosti meščanov. Na tej rešitvi bi imeli največji interes meščani sami, ki bi poceni prišli do stalnega zimskega kopališča; brez posebnih stroškov se da napraviti dvojna okna, nakupiti nekaj električnih peč za kabine, iz ene kabine napraviti parno kopel ter instalirati par električnih in drugih aparatov za zdravljenje, ev. nabaviti nekaj aparatov za hidroterapijo. Vse čevi so že položene, elektrika vpeljana, črpalke so ojačane itd. Letno kopališče pa je že sedaj idealno urejeno, bifet postavljen, dovoljenje za bifet pa se podeli v kratkem. Ali Kamničani ne uvidevajo ugodne prilike? Drugod je OUZD investiral milijone za podobne naprave; tu pa naj bi ne bilo mogoče desetinko te vsote investirati? Saj mestno kopališče na Nevljici — greh prejšnje uprave — ni drugega kot športno in mladinsko kopališče in bo sčasoma zahtevalo novih investicij, ali pa se bo moralo obrat ustavit v doglednem času. Ali niso industrije v mestu dolžne po zakonu oskrbovati svojim delavcem potrebne kopeli? Zakaj bi se za to obrate, vključno smodnišnico, ne napravilo skupno kopališče? Ali bodo prošnje delavstva, ki se sklicuje na zakon, zopet ostale neuslišane? Glavno pa je, da bi občina dobila tako zaželjene železniške ugodnosti, ako bi se v zimsko kopališče še nekaj investiralo ter predvsem nekaj zdravilnih aparatov postavilo. Občina naj bi takoj sklical sestanek prizadetih faktorjev ter započela smoteno akcijo, pa ne le papirnato. Mišlimo, da se v Kamniku ne pozna pravih metod take akcije; z eno ponižno intervencijo taka stvar ni opravljena. Torej na delo! — Gama.

Ptuj

Mestna organizacija JRZ je imela svoj občni zbor prošle nedelje 6. t. m. v mestni posvetovalnici, kjer se je zbralo lepo število članov. Po poročilu odbornikov je sledil izčrpen referat o programu in delu JRZ, ki ga je podal g. prof. Prijatelj iz Maribora. Njegova izjava je zborovalce napeto poslušala in ga nagradila z enodusnim aplavzom. Sledile so volitve odbora, v katerega so bili izvoljeni za predsednika dr. Alojzij Remeč, za podpredsednika Miha Breščič, za tajnika Prapor Franc, za blagajnika Rutar Ivan, za predsednika pododbora Bregu Muzek Ignac, v Kričevini Skaza Simon in v Brstju Kuhar Janez, za odbornike pa gg. Alič Franc, dr. Breznik Vladko, dr. Brumen Fran, Zazula Rafael, Rusjan Ambrožij, Fras Ferdo, Skaza Ognjeslav, Sirec Albert, Vaupotič Fran, Lesnikar Matija in Matjašič Ivan. Občni zbor je soglasno sklenil oster protest proti temu, da se dijaštvo tukajšnje gimnazije proti predpisom ne udeležuje procesije na Telovo in da se ravnateljstvu ni zdelo potrebno, da se na istem zavodu vsaj interno proslavi dvajsetletnica majske deklaracije. Tozadevne resolucije se bodo poslane na pristojna oblastva. Na ministra g. dr. Korošca in bana g. dr. Natlačen sta se poslali pozdravni brzojavki. Občni zbor, ki se ga je udeležilo okrog 100 članov, je potekel vseskozi dostojno in v soglasju.

Kamnik

Župani našega okraja so zborovali v četrtek 10. junija 1936 ter se pogovorili o potrebah okraja. Med drugim so sklenili prositi finančno ravnateljstvo, da uvede pri davčni upravi nedeljsko poslovanje.

To zborovanje županov je bilo tudi slovo do sedanjemu načelniku g. Kosiju Antonu, ki odhaja v Ljubljano. Slovesnost so počastili: upravnik smodnišnice g. podp. Paunovič, člana ban. sveta dr. Vidic in Štercin, načelnik gremija g. Stergar. — Nande Novak se je zahvalil g. Kosiju za njegovo delo, ker je tako lepo pomiril razburkane valove v našem okraju in dvignil avtoriteto politične uprave med ljudstvom. — Govorili so še gg. Vidic, Poznič in Stergar. Upravnik smodnišnice je izrazil veselje, da se je seznanil z župani okraja ter jim obljubil svojo pomoč.

Naši župani so najlepše pokazali, kako visoko ceni naše ljudstvo dobrega upravnega uradnika. G. načelniku Kosiju bo ohranil naš okraj — zelo, zelo lep spomin.

Rečica ob Savinji

V soboto 5. junija je bil pogreb 76 letnega posestnika Ivana Bršnjaka, p. d. Žlebnika, iz Šent Janža pri Rečici. Kako priljubljen je bil pokojni, je pričala udeležba ljudstva na njegovi zadnji poti. Že v mladih letih se je oprijel zadrugetarstva in bil soustanovitelj dveh važnih zdruget: posojilnice in kmetijskega društva na Rečici. Z velikim veseljem je do zadnjega časa, dokler mu to ni preprečila bolezen, vneto sodeloval pri omenjenih zdrugetah kljub delu, ki ga je moral opravljati na svoji lepi kmetiji. Bil je veren katoličan in vnet Slovenec, ki svojega prepričanja ni nikdar skrival. Bog mu bodi dober plačnik!

Drobne novice

Koledar

Sobota, 12. junija: Janez Fakund, spoznavalec: Leon III., papež.

Osebnosti

Napredovanja. Ing. Kotlovšek Franjo, banovinski profesor kmetijske šole na Grmu je napredoval za banovinskega kmetijskega svetnika in bil premeščen h komisiji za agrarne operacije v Ljubljani. Za banovinske uradniške pripravnike so postavljeni Rihar Stefan pri banki upravi v Ljubljani, Hafner Jožef pri okrajnem cestnem odboru v Skofji Loki, Trobec Adelbert pri okrajnem cestnem odboru v Mariboru, Modic Danica pri ženski bolnišnici v Novem mestu, Lavrenčič Roža pri upravi banovinske hiralnice v Ptuj, Briški Anica pri banovinskih gospodinjstvih šolah in tečajih. Za pomožne knjigovodje eta napredovala banovinska računsko pripravnikinja Saharov Konstantin in Velikonja Jože. Policijski stražnik II. razreda Koblar Anton je napredoval za policijskega stražnika I. razreda pri upravi policije v Ljubljani. Za banovinske arhive, uradnike je postavljena Meze Fanci. Dnevničarka — zvančnica Kovačič Marija je postavljena za banovinsko zvančnico. Režijski uslužbenec banovinske bolnišnice v Celju, Kolar Anton je postavljen za banovinskega služitelja.

Premeščen so bili: Banovinski uradniški pripravnik ing. Verstovšek Božidar od banske uprave v Ljubljani k okrajnemu načelstvu v Mariboru — levi breg, Levstek Ivan od banske uprave v Ljubljani k okrajnemu cestnemu odboru v Dolnji Lendavi in Levstek Lavoslav od okrajnega cestnega odbora v Smarju pri Jelšah k okrajnemu cestnemu odboru v Brežicah. Upravno pisarniški uradniki Škerjanc Franc od okrajnega načelstva v Logatcu k banki upravi v Ljubljani, Okorn Milan od okrajnega načelstva v Brežicah k okrajnemu načelstvu v Skofji Loki, Vokal Zorin od okrajnega načelstva v Dolnji Lendavi k okrajnemu načelstvu v Ljubljani, Sodja-Slavonac Anica od uprave policije v Ljubljani k banki upravi v Ljubljani, Subarevec Svetožar od okrajnega načelstva v Ljubljani k upravi policije v Ljubljani, Sinkovec Ivan od okrajnega načelstva v Murski Soboti k okrajnemu načelstvu v Logatcu in Goerlich Karl od okrajnega načelstva v Smarju pri Jelšah k okrajnemu načelstvu v Brežicah.

Cenjene inserente

v ljudno opozarjamo, da moremo sprejemati večje oglase za veliko veleseljsko izdajo „Slovenca“ dne 13. junija samo še danes do 4. ure popoldne. Želeti pa je, da je tudi v interesu cenjenih inserentov, da se oddajo oglasna naročila že v dopoldanskih urah.

— Ravnateljstvo dijaškega semenišča v Mariboru prosi gg. dušne pastirje, da opozore starše, ki nameravajo dati svoje sinove v ta zavod na sledeče: V zavod se sprejemajo le dijaki, ki obiskujejo drž. klasično gimnazijo v Mariboru in to tudi prvošolci. Prvošolci pa morajo poprej napraviti sprejemni izpit za srednjo šolo. Ta sprejemni izpit se vrši na drž. klasični gimnaziji v Mariboru dne 26. junija. Par dni poprej naj starši bodisi osebno bodisi po pošti vložijo prošnjo na ravnateljstvo drž. klasične gimnazije za pristupitev k sprejemnemu izpitu. Prošnja mora biti kolkovana z desetinarnim kolkom, priložena pa morata biti kretni list in zadnji šolski izkaz. Po opravljenem sprejemnem izpitu naj se starši z dijaki predstavijo ravnateljstvu dijaškega semenišča, kjer bodo zvedeli za ostale pogoje, ki se tičejo sprejema v dijaško semenišče.

— Inozemski znanstveniki v Krapinskih Toplicah. Kako živo se zanima inozemstvo za Krapinske Toplice kot zdravilišče za reumo, nam dokazuje obisk 17 profesorjev in strokovnjakov, ki so dne 5. t. m. obiskali naše zdravilne vrelce. Ko so si ogledali pod vodstvom zdravniške strokovnjake vse naprave, so profesorji soglasno ugotovili, da je upravičen starodavni sloves teh toplic, ker je tudi sedanje zdravljenje urejeno po najmodernejših metodah, ki jih je v zadnjih 10 letih določilo raziskovanje reume. Uspehi tudi ne izostanejo; žal, da inozemci bolj upoštevajo te uspehe, kakor pa naši domačini. Marsikateri je povzel daljina pota, velike strapace in se končno le vrnil v Krapinske Toplice in ko je odšel, so bile tople besede dokaz zadovoljstva. Prezaposleni profesorji in strokovnjaki so žrtvovali dragoceni čas, da poiščejo najboljše med najboljšimi in prepričani so, da koristijo bolniku najbolj, če ga pošljejo v Krapinske Toplice.

Bolečo rdečico, ki Vam jo je povzročilo solnce, Vam izpremeni Tschamba Fii v prožno rjavo polt. Drogerija Gregorič dr. z o. z. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

— Smer ceste Jereka—Koprivnik določena. V radovljiškem okraju so lani začeli prelagati s sredstvi banovine in okrajnega cestnega odbora občinsko cesto Jereka—Koprivnik. Za letošnja bodo dela tako napredovala, da se je nujno treba odločiti za smer, v kateri se bo preložena občinska cesta priključila na vas Koprivnik. Za nadaljevanje graditve ceste prihajata v poštev dve smeri. Prvič nadaljevanje ceste proti Goricki in zveza s cesto šumske uprave Mrzli studenec—Rudno polje na Pokljuki ali drugič nadaljevanje preureditve občinske ceste v smeri Koprivnik—Gornje Gorjuse. Vpovečanje dejstvo, da se za potrebe tujeskega prometa že gradi banovinska cesta Bohinjska Srednja vae—Uškovnica—Rudno polje, bi bila glede na današnje gospodarske razmere graditev še ene cestne

zveze Bohinjske doline s Pokljuko luksu. Na drugi strani pa se že desetletja bori prebivalstvo Gorjue za zgraditev uporabne občinske ceste proti njihovemu gospodarskemu središču. Zato se ni težko odločiti za preureditev občinske ceste Koprivnik—Gornje Gorjuse, ker bo šele s tem zadobila preureditev občinske ceste Jereka—Koprivnik ves svoj gospodarski pomen. Radi tega je odločil g. ban dr. Marko Natlačen, naj posebna strokovna komisija ugotovi gradbeni program za graditev ceste v smeri čez Gorjuse, pri čemer naj tudi določi najprilnejšo smer skozi ali ob vasi Koprivnik. (z)

Perilo za lov in turistikto Sport-Kmet, Aleksandrova 7

— Državna realna gimnazija v Novem mestu. Sprejemni izpiti za vpis v I. razred bodo 24. in 25. junija ob 8 zjutraj. Prošnje za pristupitev k sprejemnemu izpitu se vlagajo od 20. do 23. junija v pisarni ravnateljstva. Prošnji je treba priložiti šolsko izpričevalo in rojstni list. Sprejemali se bodo učenci, rojeni v letih 1924, 1925, 1926 in 1927. Prošnje je treba kolkovati z 10 din, šolsko izpričevalo (izkaz) pa najmanj z 4 din. — Ravnateljstvo.

Ena žlica moči?
in zdravja, okusna kot sadje, grenkosladka in dišeča — je žlica **BIOMALZ**
Poskusna doza Din 1250 v lekarnah.

— Banovinska kmetijska šola Sv. Jurij ob j. žel. prične 15. septembra novo šolsko leto 1937/38, ki bo trajalo 11 in pol meseca, končalo torej 31. avgusta 1938. Lastnoročno pisane prošnje za sprejem je do 1. avgusta vposlati na upravo šole. Prošnji, opremljeni z Din 10 banovinskim kolekom, je priložiti: Kretni list, domovnico, navedeno in zadnje šolsko izpričevalo ter obvezo staršev, z banovinskim kolekom Din 4, da bodo krili stroške šolanja, v kolikor na nje odpadejo; ter izjavo, da bo njih sin ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem primeru pa, da povrnejo zavodu prejeto podporo iz javnih sredstev. Oni, ki žele banovinsko podporo, naj prilože uradno potrdilo davčne uprave o višini davkov in velikosti posestva. V prošnji je tudi navesti točen naslov in zadnjo pošto. — Prošilci morajo biti telesno in duševno zdravi, dovolj razviti, najmanj 25 let stari, ki so z dobrim uspehom dovršili osnovno šolo. V svoji prošnji se morajo zavezati, da bodo natančno izpolnjevali svoje dolžnosti in se podrediti zavodovim predpisom. — Vsi gojenci stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Oskrbovalnica znaša Din 50 do 300 mesečno po premoženjskih razmerah prosilca. K celotni oskrbnini od Din 300 prispeva kraljevska banska uprava za vsakega gojenca primeren znesek, odmerjen po gospodarskem stanju staršev. Pa-tudi areški kmetijski odbori dovoljujejo revnejšim prosilcem podpore. — Sprejeti bodo v prvi vrsti kmetijski sinovi, za katere se predvideva, da bodo ostali na kmetijah kot bodoči gospodarji. — Uprava.

— Vremenska napoved: Evropa: Depresija z dežjem tu in tam v zahodni Evropi. V ostali Evropi visok pritisk in jasno vreme z nekoliko oblaki. Jugoslavija: Povečini jasno po vsej kraljevini. Tu in tam oblačno z lokalnimi nevihtami. Najnižja temperatura je v Caribrodu 14, najvišja v Mostarju 35. — Napoved za danes: Toplo vreme z lokalnimi nevihtami.

— Komunizem in komunistična Rusija. Spisal Fran Erjavce. 536 strani. Založba Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani. Cena 80 din. Komunizem je ideja, ki pretresa že dve desetletji ves svet ter piše usodo mnogim narodom in državam. Ne moremo se zato čuditi, če se bavita s tem predmetom z vsjo resnostjo ne le politika, temveč tudi znanost in publicistika. Tako obširnega dela o tem vprašanju Slovenci dosedaj še nismo imeli in moramo zato Erjavčevu pomembno delo le pozdraviti kot poseben dogodek v našem javnem življenju, ker celo večji narodi, kot smo Slovenci, takega dela nimajo. Pisatelj je razdelil svojo obsežno knjigo v tri dele, od katerih obravnava prvi zgodovino komunistične misli od starega veka do današnjih dni; drugi — najobsežnejši del obravnava realizacijo komunistične ideje v Rusiji in sicer razvojno in podrobno po njenem današnjem obsegu in to v vseh panogah javnega življenja; a tretji, ki obsega podrobno kritiko načelnih osnov komunizma. Že iz tega je razvidno, da ne bo mogel pri nas nihče mimo tega velikega in edinstvenega dela, ki posega tako odločilno in javno življenje narodov. Pa ne samo politiki in javni delavci, tudi vzgojitelji bodo našli v knjigi obilo gradiva in izčrpen pregled na ideologijo in praktično uveljavljanje komunizma. Zato bi moral to sijajno delo dobro poznati vsak izobraženec, kmet, delavec, nastavljenec mlad ali star, dijak, žena, dekle, kajti vsakemu bo nudilo obilo gradiva za resno in globoko razmišljanje. Priporočamo.

Perzijske in turške preproge

po zelo nizkih cenah prodaja

ORIENT-KARPET

na veleseljsku, paviljon F št. 119-23

— Ne zamudite priložnostnega nakupa za vsa koga: »mobilne lestve«, dokler traja zaloga. 50% popusta od cenikar Justin Gustinčič, Ljubljanski veleseljski.

— Krapinske Toplice. Za daljše zdravljenje so prispeli med ostalimi številnimi gosti: gospod dvorni svetnik dr. Messner s soprogo, Koroska; direktor Vladimir pl. Vormastini, Zagreb; Ella Liposčak, zasebnica, Zagreb; major v pok. dr. Viktor Badl, Münchena, Matteo Jurjović, hotelir, Abbazia; dvorni svetnik dr. Kraft, Graz; direktor Rieger s soprogo, Graz; advokat dr. Vogl s soprogo; Leibnitz, univ. prof. dr. Lackner s soprogo, Graz; dvorni svetnik. Folhard s soprogo, Leoben; Marta Gollitsch, soproga zdravnika, Celje; Ida Krizanovski, vdova dvornega kapelnika, Wien; C. Gračner, soproga ravnatelja zdravilišča Rogaska Slatina; Herta Lutz, soproga zdravnika, Graz; Trafenik Josef, bančni — Tridnevni izlet s posebnim vlakom od 27. do 29. junija 1936 v Trst, Gorico in Benetke. — Cena vožnje s kolektivnim potnim listom v Trst

Togal
Proti revmatizmu, išijas in prehladu pomagajo Togal tablete. Pazite na varstveno znamko: **TOGAL**
Din 21.— v vseh lekarnah
Dr. Stevanović i Pyk
Registrirano S. br. 28088/1936

120 Din, v Gorico 135 Din, v Benetke 185 Din. — Vozni red je sestavljen tako, da imajo Gorenjci in Štajerci zvezo na svoj vlak pri odhodu in povratku. — Informacije in prospekte dobite v biljetarnicah »Putnika« in v izletni pisarni »Okorn«.

— Avtobus Ljubljana—Logarska dolina prične 12. junija redno obratovati na celi progi do hotela Plesnik. Odhod iz Ljubljane dnevno ob 15 uri 45 min. — ob nedeljah in praznikih ob 5.

— Dvodnevni izlet s posebnim vlakom na Oplenac od 27. do 28. t. m. priredi »Putnik«, Ljubljana. Informacije v biljetarnicah »Putnika«.

— Kdor mnogo sedi trpi pogostokrat na neurejeni stolici. Dobro sredstvo za odvajanje je Darmol. Je dobrega okusa in deluje blago. Vzemite zato tudi Vi Darmol. — Ogl. reg. S. Br. 7008-15243/1936.

— Za graditev občinskega mostu čez Dreto v vasi Potok v občini Rečica v gornjegrajskem okraju je odredil g. ban podpora v znesku 20.000 Din. ravnatelj, Maribor itd.

— Pri zaprtju, motnih v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenice«.

— Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zaju, izprašanemu optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

Ljubljana

V soboto, 12. junija

Gledališče

Drama: Sobota, 12. junija: »Cyrano de Bergerac«. Red B. — Nedelja, 13. junija: Zaprt. — Ponedeljek, 14. junija: »Cyrano de Bergerac«. Red A.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Reslija c. 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič.

V Pariz na svetovno razstavo

Vse Ljubljančane, ki so se prijavili za študijsko ekskurzijo S. K. Planine v Pariz, vljudno prosimo, da osebno proti legitimaciji, oziroma pooblastilu dvignje vse tiskovine odn. okrožnice in Vođiča pri g. Jože-tu Hvale, Miklošičeva cesta 10-III, po možnosti še danes 12. junija ali v ponedeljek 14. junija. To prosimo radi tega, da prihranimo na stroških za poštino. — Vodstvo.

1 Frančiškanski kleriki imajo danes ob 7 slovesen rekviem za pok. akademika Rudolfa Dolinarja v frančiškanski cerkvi.

1 Maša za turiste in izletnike bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob 4.15 zjutraj.

1 »Slovenec« eksponira na veleseljsku se nahaja v lastnem paviljonu na levi strani glavnega vhoda. Tam se dobe časopisi: »Slovenec«, »Slov. Dome«, »Domoljub« in »Bogoljub« in sprejemajo zanje oglasi in naročnina.

1 Cerkev na Barju. Med mestno občino ljubljansko in trnovsko župnijo je bila 1. junija podpisana darilna pogodba, s katero občina cerkvi Sv. Ivana Krstinca v Trnovem podarja parcelo št. 1470/2 k. o. Trnovsko predmestje. Parcela meri 15294 m². Občina je v pogodbi določila pogoje, da se sme parcela porabiti za zgraditev cerkve Sv. Mihaela na Barju. Ostanek travnika, ki ne bo potreben za cerkev, se sme vporabiti v druge občeokrajne, kulturne in socialne namene. Cerkev se mora zgraditi na podarjenem zemljišču v roku 3 let. Prenos lastninske pravice na trnovsko cerkev je bil včeraj izvršen v zemljiški knjigi.

1 Predavanja socialnega tečaja za žene in dekleta so izšla. Dobe se v pisarni Kolodvorskega misijona, Masarykova cesta 12, vsak dan razen nedelje v uradnih urah. Izšel je prvi del z 12 predavanj in stanje Din 10. Vse tečajnice, ki predavaj še niso dobile, naj jih pridejo iskat. Na razpolago pa je še nekaj izvodov, ki jih lahko dobe ženska društva in dekliski odseki v prosvetnih društvih.

1 Gospodinjam, ki so se prijavile oz. se žele udeležiti izleta Dekl. prosv. okrožja — Ljubljana sporočamo, da je zbirališče ob 5.30 v Tavčarjevi ulici. Odhod je točno ob 6. Izlet se vrši ob vsakem vremenu dne 13. t. m.

1 Na letošnjem veleseljsku je mnogo zelo okusnih izložb. Vidi se, kako je tudi pri Slovencih aranzerska umetnost napredovala. Znani mariborski aranzar Jurij Frie je napravil iz perzijskih preprog trvdke Orient-Karpet enega izmed najlepših razstavnih prostorov. Ko smo pobarali lastnico trvdke Orient-Karpet gospo Viktorijo Zipkin, če so vse preproge res pristne, nam je odgovorila: »Sem Slovenka. Bila sem poročena z Rusom Zipkinom, ki je bil direktor angleškega trsta tvornice perzijskih preprog. Zivela sem v Carigradu in evo vam preprog, ki so krasile moje stanovanje. Sedaj o pristnosti ne boste dvomili! Preproge so krasne, a hkrati poceni. Domačo trvdko Orient-Karpet lahko pripravimo.«

1 Aeroklub — modelarski tečaj. Ljubljanski oblastni odbor Aerokluba vabi dijake vseh srednjih šol, ki se zanimajo za modelarstvo, na razgovor v ponedeljek, dne 14. t. m. ob 18. uri na I. držav. gimn. v Ljubljani, Vegova ulica, IIc razr. Če se prijavijo zadostno število udeležencev, bomo imeli meseca junija po dvakrat ali trikrat tedensko modelarski tečaj.

1 Društvo rokodelskih mojstrov v Ljubljani ima jutri izlet na Zaplaz. Zbirališče je na glavnem kolodvoru. Odhod vlaka ob 5.25. Zadnja postaja Velika Loka. Nabavite si vozne listke že v predprodaji pri »Putnikih«. Izlet se vrši v vsakem vremenu.

1 Članski izlet pevskega društva »Ljubljana« na Belopeška jezera v Italijo bo v nedeljo, dne 13. junija. Udeleženci naj se zbero od pol 5 do tričetrt na 5. zjutraj pred glavnim kolodvorom. Vlak odpelje ob 5. in 10 minut zjutraj. Izlet se vrši ob vsakem vremenu. Voditelj.

1 Pogreb blagopokojne gospe Stefanije Stare bo v soboto, dne 12. junija t. l. ob 17. uri.

1 Slovensko katoliško akademsko starešinstvo priredi v nedeljo 13. t. m. celodnevni izlet članov na Brezje in Bled. Odhod iz Ljubljane z vlakom ob 6 zjutraj. Po prihodu vlaka bo ob 8 na Brezlah sv. maša. Iskrno vabljani tudi družinski člani naših gg. tovarišev. Odbor SKAS.

1 Pred trgovskim davčnim odborom se bodo obravnavali predlogi davčne uprave za sledeče pridobitne stroke: dne 26. junija 1937 ob 8.: trgovine z mešanim blagom; dne 28. junija 1937 ob 8.: branjarije in mlakarne; dne 30. junija 1937 ob 8.: modno blago, manufaktura, konfekcija in kramarija. Seznami davčnih zavezancev in davčnih osnov so razgrnjeni na vpogled v pisarni mestnega poglavarstva od 12. junija do 19. junija 1937.

1 Počakaj me na veleseljsku. Dobiva se na veseličnem prostoru v paviljonu g. Franc Ocvirka.

1 Prirodoslovno društvo v Ljubljani priredi v nedeljo, 13. t. m. izlet k ponorom Unca pri Planini. Člani in prijatelji društva se vabijo na setanek v soboto 12. t. m. ob 18 v mineraloški predavalnici univerze, da se dogovorijo glede izleta. Pri tem sestanku bo proicirala univ. lektorica ga. F. C. Copeland 100 krasnih barvanih diapozitivov planinske flore.

1 Razstava risb in izdelkov rokotvornega poka I. drž. deške meščanske šole bo v nedeljo 13. junija v poslopju šole na Prulah. Razstava bo odprta ves dan. Vse ljubitelje mladine vabimo na ogled te razstave.

Maribor

m Poziv hišnim posestnikom! Ob priliki narodne žalosti je prebivalstvo mesta Celja in Ljubljane na poziv mestne občine v celoti brez razlike strank razobesilo žalne zastave. Zato vabi mestna občina prebivalstvo, da brez razlike vsi obsojino zločin in pokažemo sodelovanje, da razobesimo zastave. Za mestno občino Franjo Zebot, podžupan.

m Molitve za pokojnim Rudolfom Dolinarjem bodo danes zvečer v stolnici in mestni župnijski cerkvi po sledečem redu: od 7.45—8 veliko zvonjenje, ob 8 žalostinke in molitve, za sklep zopet veliko zvonjenje. Pokažite z udeležbo in molitvami, da sošustvujete z žrtvijo zločinskega napada!

m Večernice za pokojnim Rudolfom Dolinarjem so danes v stolni in mestni župni cerkvi namesto ob 6 se ob pol 8 in takoj po večernih molitvah za pokojnim Rudolfom Dolinarjem, kar je že javljeno na drugem mestu.

m Hišni posestniki, ki so razobesili črne zastave ali jih hoteli razobesiti, pa so se pri njih pojavili neodgovorni ljudje in so to preprečili, naj takoj prijavijo vsak tak slučaj policiji!

m Slaba obramba. Tisti, ki so se na usodni dan skrili v zasedo, da bi z zločinom povečali slavo oblastiteljskih mogotcev, so se spričo splošne obsode, na katero je njihovo grozodejstvo v javnem mnenju naletelo, pričeli sramovati svojega dejanja. Bestialnost zločina skušajo omiliti s sebi primernimi sredstvi, to je s sumničarji, lažmi, podtikanji... Sirijo najrazličnejše vesti o svojem nežnem napadu in o surovi obrambi s strani napadenih akademikov. Tako so se po Mariboru raznesle govorice, da je aretirani Stanko Brajkovič v bolnišnici umrl za poškodbami, ki so mu jih pripozdejali napadeni akademiki. Ta vest pa je popolnoma veresnična in zlobno izmišljena. Stanko Brajkovič je v zaporu še vedno zdrav in čil, kakor je bil takrat, ko so ga pripeljali.

m Tajnik JNS zaigra arhiv. Včeraj popoldne okoli 6 so stanovalci hiše v Cankarjevi ulici št. 6 začutili smrad po dimu, ki se širil po vsej hiši. Pozvali so takoj hišnico, naj ugotovi, odkod dim izvira, ker bo sicer treba poklicati gasilce. Hišnica je takoj pričela pregledovati peč in pri tem ugotovila, da se dim širi iz peči v pisarni tajništva JNS. Ko je odprla vrata v strankino tajništvo, je opazila, da je tajnik metal fascikle arhiva v peč in jih tam zažgal.

m Turisti, ki odhajajo na izlete z jutranjimi vlaki, se opozarjajo, da je vsako nedeljo in praznik pri frančiškanih sv. maša zjutraj ob 4.15 tako, da dosežejo vse jutranje vlake.

m Pri Sv. Anehu na Pohorju se bo v nedeljo, 13. junija, na praznik sv. Antona Padovanskega, dopoldne ob desetih služila sv. maša.

m Za poštenske kolonije izbira mestni mladinski svet med šolsko mladino oddiha na svežem zraku in solncu potrebne člane. Na včerašnji seji je izbral prve člane, ki odidejo na letovanje že v ponedeljek.

m Občinski urad v Studenih sporoča, da je razglašen strogi pasji zapor. Psi morajo biti podnevni in ponoči priključeni na verigi v zaprtim dvorišču. Ker bo konjač kontroliral znanke psov, se lastniki psov opozarjajo, da takoj nabavijo znamke, če jih njihovi psi še nimajo. Dobe se pri občinski blaginji, kjer je treba izpolniti tudi predpisano prijavo psa.

m Gledališka uprava opozarja abonente in lastnike blokov, da poravnajo zaostanke, ker je plačilni rok že davno potekel.

m Izlet z avtomarom v Postojno, Reko, Trst, Gorico, Sv. Goro, Tolmin, Trbiž 26.—30. junija. Celokupni stroški 700 Din. Ker je še nekaj sedežev na razpolago, se vabijo interesi, da se javijo do 18. junija pri g. V. Lavrenčiču, magistrat, tel. št. 2677.

CELJE

m 6500 Din ukradenih. Drzen vlom je bil izvršen na Pobrežju v stanovanje posestnice Katarine Schwendtnner. Vlomilec se je obisk izplačal, ker je našel o omari 6500 Din gotovine. Orožniki, ki slučaj preiskujejo, so vlomilec že na sledu.

m Trije ljudje neznanokam izginili. Mariborski policiji so bili prijavljeni kar trije slučajni izginjaja ljudi. V ponedeljek je neznanokam odšla 17 letna dijakinja Anica Kaffou. Iz šole je odšla k zdravniku, od tam pa je odšla v neznan smer. Pasantje so jo videli istega dne v družbi nekega 20 letnega moškega. Obklečena je bila v rdečastobelo karirano krilo. Njeni starši so našli doma na njo naslovljeno pismo, v katerem jo prosi neki mladenič iz Čakovca, naj mu piše, kdaj bi se lahko v Mariboru sestala. Že dalje časa pogrešajo tudi 61 letnega krojača Stefana Gomboca in Srečka Jakliča, ki je izginil že 27. maja. Za vsemi poizveduje mariborska policija.

m Mladina beži od doma. Radi slabega sprisa je pobegnil od doma 14 letni učenec mešč. šole Josip S. Od doma je izginil tudi 17 letni ključavničarski vajenec Viljem Filej. Oba pogrešajo že od 7. junija.

m Mura naplavlila utopijence. Mura je pri Crensovcih naplavlila truplo kakih 50 let starega moškega, ki je v vodi ležalo že kakor tri tedne. Neznane je okoli 1.80 m visok, plešast, kratkih pristrizanih brk, na sebi pa je imel zberstajerske jopice. Pokopali so ga na črensovskem pokopališču. Identiteto niso mogli ugotoviti.

Zahtevajte povsod naš list!

Sprehod po velesejmu

Prvi levi razstavi paviljon E in še nekaj skor polovica paviljona F imata pod streho razstavo pohištva in stanovanjske opreme, ki zavzema nad 1500 m² prostora. 35 tverdr razstavlja jedilnice, spalnice, gošposke in damske sobe, otroške sobe, kuhinje, razne tapetniške izdelke itd. Pohištvo je v pretežni večini iz orehove korenine, jesenove korenine in pa iz raznih eksotičnih lesov kot je ronalisander, kavkaški oreh ali pa mekeza-ebenovina. Izdelano je v raznih slogih in linijah, prevladuje francoska linija, zelo lepa pa je oprava v slogu angleške kraljice An. Seveda so tudi enostavnejše izpeljave na razpolago, vse pa je moderno, praktično in vendar udobno.

Tudi med tapetniškimi izdelki najdemo mnogo novih stvari. Tako nove vrste fotelj, ki se z enim potezom spremenijo v couch ali pa servirana omara, ki je sicer majhna, ko pa jo začne odpirati, je za čudo prostorna.

Ta razstava je zopet potrdila dober glas in visok ugled naših pohištvenih umetnikov, daleč preko naših pokrajinskih meja. Ravno po razstavi mizarске stroke na ljubljanskem velesejmu se je razširil krog odjemalcev po vsej državi in celo preko meje njenih meja (Italija). Tako si je naše mizarstvo z velesejmom pridobilo sloves na višku modernih zahtev stoječe stroke. Je pa pohištvo solidno izdelano in poceni.

Lepota prijetnih preprog še posebno povzdiguje še celotno sliko pohištvene razstave. Vmes srečamo tudi pianine, glasovirje in harmonije raznih sistemov v elegantnih oblikah in barvah lesa, tako, da so primerni k vsaki ostali opremi sobe. Posebnost naših domačih pianinov so kromirana kovinska ohišja in pa svojevrsen razpored strun, izum našega domačega obrtnika. Tudi druga glasbila so tu, na pr. citre, tamburice, kitare, gosli, harmonike, itd., vse samo domače izdelke.

Furnirji, vezane plošče so na ogled v veliki izbiri, ravnotako najrazličnejše okovje in okraski za pohištvo.

V F paviljonu se pohištvena razstava nadaljuje in prehaja v razstavo radio aparatov in kovinskih izdelkov, keramike, tehnične žime, preprog. Monopolska uprava nas je presenetila letos z okusnim aranžmajem svojih izdelkov. Razstavljene so vse vrste in mešanice v zemlji pridelanih tobaknih listov in okusne kolekcije cigar in cigaret. Bolgari razstavljajo odlično keramiko: vaze najlepših oblik z naslikano cvetlično ornamentiko.

G paviljon nam kaže strojno industrijo s kovinsko industrijo. Presenečajo predvsem najnovejši pletilni stroji kemične industrije, rude in kovin, Zebjarska in železobitna zadruga v Kropi in Kamni Gorici se pozevolja še celo s filmskimi predstavami, ki jih daje vsako popoldne. Iz preprosti vigenov se je razvila reprezentativna in svetovno znana industrija, ki je navzlic modernim novim izdelkom ostala zvesta svoji stari tradiciji izdelovanja preprosti žebelj, za čevlje in drugo uporabo. Razstavlja tudi nov izum v vezavi emuči. Ker smo veliki ljubitelji dobre črne kave, razstavlja svetovno znana nemška trvdka najnovejše kuhinjske aparate za kavo od najmanjšega pa do aparata velikana za veleobrate. Tudi kuhinjska posoda vseh oblik in za vse potrebe je domače izdelke. Umetno hlačenje je danes potrebno tako v gospodinjstvu kot v katerikoli drugi. Razstavljene hladilne naprave, prireane za plin, petrole, elektriko, amonijak, žveplenasto kislino in ogljikovo kislino. Plinski rešoj se uporabljajo v gospodinjstvu in povsod, kjer si je utrl plin kot praktično ogrevalno sredstvo svojo zmoglastvo pot. Električna industrija prinaša najnovejše na tem polju: vse vrste električnih kuhalnikov, varilnikov, ventilatorjev, še celo takih, kateri ozonizirajo zrak. Dobro polovico tega paviljona zaseda avtomobilska razstava z najnovejšimi modeli najlepših modernih vozil.

V H paviljonu je pisano polje pletenin, špk, oblačilne in usnjarske konfekcije, igrač in bižuterije. Stari znanci iz Bolgarije so nam prinesli čisto nove vzorce pri nas dobro vpeljane in priljubljene bolgarske rjavocrne keramike: vaze, pepelnice, skodelice za kavo, nipse itd. Sploh je tu prostor živileke industrije, alkoholnih pijač in vsega onega drobnega blaga, ki nam lajša in slajša življenje. Ves J paviljon je posvečen avtomobilski razstavi, katere je letos največja izmed vseh dosedaj prirejenih. Toliko znamk svetovnega slovesa, kot leto, še ni bilo nikoli na velesejmu, saj razstavlja čez 40 najbolj znanih avtomobilskih trvdč.

V N paviljonu, ki je posvečen tekstilni industriji, usnju, papirju, knjigovesti izdelkom, motovozu, konfekciji je letos na žalost le malo naših tekstilnih tvornic. To ugotovitev nam narekuje precejšnje povpraševanje po tekstilnih proizvodih. Velesejska statistika o obikovalcih letošnjega sejma nam pokazuje osobito velik dotok obiskovalcev iz južnih predelov naše države, kateri so izrazili svojo nejevoljo vsled maloštevilne naše tekstilne industrije.

V zborničnem paviljonu je pod devizo »Vse za pisarno« prirejena razstava najrazličnejših sešite-

valnih, množičnih, pisalnih, kopirnih in drugih strojev ter najnovejših pripomočkov za moderno ureditev pisarn. To razstavo prijetno dopolnjujejo originali v olju, pastelu in akvarelu naših najboljših slikarjev.

Na zunanji strani paviljonskih zgradb pa imamo naše domače vozove, kolese, otroške vozičke, mnogo folklorističnega blaga, vezenin in pletenin, mlekarških izdelkov, glasbil, kozmetičnih predmetov in obilica praktičnih gospodinskih novosti. Urad za pospeševanje obrti, od banke uprave prireja pregledno razstavo male obrti z zastopanim čevljarstvom, čipkarstvom, pečarstvom, plastičnimi črkami, kotlarstvom, ribniško robo, šablona za eboslikarstvo, trikotaržo itd. itd.

Na prostem imamo pa cele serije poljedelskih strojev, tehnične, lesne, čolnov, mlinskih kamnov, cementnih izdelkov.

Na zunanji strani paviljonov nikakor ne moremo prezreti razstavljavcev znanih radio aparatov in resnično odlično prirejane razstave izdelkov iz umetnega kamna, katere bi se v tej opremi brez strahu lahko pokazala na največjih svetovnih sejmistihi.

Med tvornimi avtomobili, razstavljenimi na prostem, vzbuja pozornost kolos na pogon z zemskim plinom. Industrija upognjene pohištva razstavlja vse predmete iz te stroke, prednjači pa seveda garnitura kompletirana z modernim kaučem.

Če še omenimo izbirno lovsko razstavo z ogromnim materialom najlepših trofej naših lovnih živali, dalje bogato razstavo malih živali in vedno dobro posečano modno revijo z vzornim stanovanjem, smo našli s tem približno vse, kar nam nudi letošnji vzorčni velesejem.

Ko pa ste si ogledali vse, ne pozabite stopiti še v Zool

Organizacija lesne stroke v Jugoslaviji

Včetrtke, dne 10. t. m. je bila v Zagrebu seja vseh organizacij lesne trgovine in industrije, na kateri je bilo zastopano tudi slovensko lesno gospodarstvo, nadalje Susak, Sarajevo in Zagreb. Sejo je vodil predsednik zagrebskih industrijcev in trgovcev z gozdinimi proizvodi g. Franjo Barčević.

Sklenjeno je bilo, da se osnuje »Stalna delegacija lesnega gospodarstva v kraljevini Jugoslaviji«. Ta delegacija bo nadaljevala delo dosedanjega Osrednjega odbora jugoslovanskega lesnega gospodarstva. Sprejet je bil tudi predložen pravilnik za to delegacijo. Na seji so bili odobreni ekipe sušarske seje z dne 10. aprila. V zvezi s tem so bile posebno izražene želje glede novih trgovinskih pogajanj med Italijo in našo državo. Sklenjeno je bilo, da obišče posebna deputacija lesne stroke iz vse države predsednika vlade in pristojne ministre, da jih opozori na posledice izvajanja uredbe o minimalnih mezdah. Pristojnim faktorjem je treba obrazložiti, da je nemogoče odrediti trajanje delovnega časa v gozdovih, kjer delajo delavci v akordu. Tudi devizni predpisi ne odgovarjajo izpremenjenim gospodarskim razmeram. Obstoječe kliringe bi bilo treba sistematično ukiniti, odn. jih pretvarjati v zasebne. Obratno se kaže, da je treba prilagoditi stvarnim razmeram. Posebno velike izgube so izvozniški pretrpeti v italijanskem kliringu, kjer rso klirinške črke odkupovali neenakomerno in po prostovoljno odrejenih tečajih. Nadalje je treba opustiti obvezno prodajo tretjine izvoznih deviz ali pa po tretjino obračunati po faktičnem obračunskem tečaju. Potrebno je dovoliti trgovanje s prostimi devizami na termin, da se omogoči kalkulacija izvoznikom. Z zadovoljstvom je bila sprejeta na znanje izjava novega šefa zavoda za pospeševanje zun. trgovine, da so neosnovane bojzani o novi intervenciji države pri izvozu lesa. Sklepanje naslednjega sestanka Stalne delegacije je poverjeno Združenju industrijcev in trgovcev z lesom v Sarajevu.

Pregled drevesnic in vrtnarij

V smislu banove naredbe o zatiranju kaparja San Jose od 25. aprila 1936. Službeni list št. 290/43 bo tudi letos fitopatološki pregled vseh drevesnic in vrtnarij v dravski banovini, ki se bavijo z vzgajanjem in razpečevanjem sadnih sadik in okrasnih rastlin. Zato poziva vse lastnike in zakupnike drevesnic in vrtnarij, da prijavijo za pregled do 25. junija t. l. svoje drevesnice in vrtnarije Kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Ljubljani ter istočasno pošljejo do 25. junija znesek za stroške pregleda. Prošnja za pregled mora biti kolekovana z Din

10. Priložiti pa je še državni kolek Din 20 za potrdilo pregleda.

Znesek za stroške pregleda znaša do 1 ha površine Din 80 za vsak nadaljni načet ha pa prav tako Din 80. Opozarja se, da je gornji znesek preračunan za pravočasno prijavitelne drevesnice in vrtnarije, ki se bodo pregledale v skupinah, da bodo stroški čim manjši. Prepozno prijavitelne drevesnice in vrtnarije bodo morale nositi same vse stroške pregleda, ki bodo mnogo višji od gornje pristojbine. Drevesničarski osek Sadjarskega in vrtnarskega društva lahko vloži skupno prijavo za vse svoje člane, stroške pregleda pa plača vsak član za svojo drevesnico posebej.

Pregled šolskih drevesnic bo v smislu odloka g. ministra za kmetijstvo od 17. maja 1937 br. 20810/II na državne stroške. — Kraljevska banska uprava dravske banovine.

Iz italijanskega gospodarstva

Italijani se naseljujejo v Libiji. Majski zvezek italijanskega osrednjega statističnega urada prinaša podatke o številu prebivalstva v Libiji. Prebivalstvo Libije je naraslo od leta 1931 na 1936 od 704.123 na 888.636. V istem času je število Italijanov naraslo v Libiji od 44.600 na 112.694.

Elektrifikacija italijanskih železnic. Dne 31. marca 1937 je bilo na električni pogon 3.370 km železnic v Italiji, gradilo se jih je pa še 542 km. Naslednja primerjava nam kaže konzum premoaga in električne energije v zadnjih letih.

	premog tis. ton	elektr. milj. kilov. ur
1933—34	2083	408.8
1934—35	2258	456.5
1935—36	1943	612.4

V prvih 8 mesecih 1936—1937 (od 1. julija do 28. februarja) je znašal konzum elektr. toka že 471.1 milij. kilov. ur, kar bi dalo za leto 1936 do 1937 nad 700 milj. kilov. ur konzuma.

100 milij. din za jadranska pristanišča. Na podlagi uredbe o zgraditvi in popravilu naših pristanišč je država najela pri Drž. hipotekarni banki posojilo v znesku 100 milij. din za popravilo in zgraditev najvažnejših pristanišč. Podrobni načrti se že izdelujejo.

Lanski štrajki na Hrvaškem. Iz poslovnega poročila zagrebskega Okrožnega urada za zavarovanje delavcev posnemamo, da je bio lani na njegovem področju 100 štrajkov v 16 gospodarskih panogah. Pri štrajkih je sodelovalo 22.036 delavcev. Izgubljenih dnevnih je bilo 430.450, izgubljeni zaslužek pa cenil urad na 14.344.062 din. Prav zanimiva pa je tabela, ki kaže, da so znašale povprečne zahteve delavstva za povišanje plače 36%, doseženo pa je bilo v celoti 18,6% no povišanje, kar odgovarja dvig povprečne zaslužka od 22,75 na 27 din dnevno. Škodo pa niso imeli samo delavci in delodajalci ampak tudi urad na donosu, ker je izgubil na prispevkih 903.675 din.

Dobički Trepče. Družba Trepče Mines sporoča, da bo dala na račun dividende predjem 9 penc, lani je dala družba akontacije samo 4 in pol pence. Predjem bo začel izplačevati 21. junija. Za leta 1935—1936, ki je bilo zaključeno 30. septembra 1936, je družba plačala dividende 1 šil. 3 pence na delnico. Pripominjamo, da je družbina glavica razdeljena na 4.465.167 delnic, vsaka ima imensko vrednost 5 šilingov. V prvi polovici poslovnega leta 1936—1937 (od 1. oktobra do 31. marca) je družba izkazala 559.822 funtov sterlingov čistega dobička (v prvi polovici 1935—1936 253.398 funtov sterlingov), iz česar se sedaj izplačuje akontacija 9 penc na končno dividendo (lani 4 in pol pence). Iz primerjave z vsem dobičkom za polovico 1936—1937 sledi, da je družba izplačala komaj 30% čistega dobička.

Borza Denar

Dne 11. junija.

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen na 237,20—238,80. Avstrijski šiling je v Ljubljani popustil na 8,20—8,30, v Zagrebu je narasel na 8,1950—8,2050, v Belgradu je beležil 8,18—8,28.

Grški boni so beležili v Zagrebu 34,25 den., v Belgradu 33,95—34,65. Italijansko liro so iskali v Zagrebu po 2,17, v Belgradu so jih nudili po 2,25.

Nemški čeki so se v Ljubljani uvrstili na 12,36—12,56, v Zagrebu na 12,34—12,54, za sredo in konec julija so beležili 12,3650—12,5650, za konec avgusta 12,34—12,54, za konec septembra 12,3250—12,5250, za sredo oktobra 12,36—12,56. V Belgradu so beležili 12,3555—12,5555.

Devizni promet je dosegel v Zagrebu 3.600.498, v Belgradu 3.057.000 din. Efektni promet v Zagrebu je bil slab, v Belgradu je znašal 1.100.000 dinarjev.

Ljubljana. — Tečaj i primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2398.91—2413.51
Berlin 100 mark	1757.37—1758.40
Bruselj 100 belg	735.54—740.60
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	214.78—216.84
Newyork 100 dolarjev	4828.50—4364.82
Pariz 100 frankov	193.79—195.23
Praga 100 kron	151.98—153.04
Trst 100 lir	228.94—202.03

Curih. Belgrad 10, Pariz 19.4475, London 21.5725, Newyork 437.25, Bruselj 73.80, Milan 23.05, Amsterdam 240.40, Berlin 175.15, Dunaj 81.50 (81.90), Stockholm 111.225, Oslo 108.50, Kopenhagen 96.30, Praga 15.35, Varšava 82.90, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.545, Buenos-Aires 183.5.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 88—89.50, agrariji 52—53, vojna škoda promptna 409—411, begl. obv. 76.50—77.50, 4% sev. agrariji 51—53, 8% Bler, pos. 96.50—97, 7% Bler. pos. 86—87, 7% pos. DHB 99—101.

Zagreb. Državni papirji. 7% inv. pos. 88 den., agrariji 51—52.50, vojna škoda promptna 408.50—409, begl. obv. 76.50—76.75 (76.75), 8% Bler. pos. 96.50 bl., 7% Bler. pos. 85.50—86, 7% stab. pos. 86—86.50. — Delnice. Narodna banka 7150 den., Priv. agr. banka 106 bl., Trboveljska 250 den., Danica 50 bl., Osj. liv. 180—190, Osj. sladk. tov. 180 bl., Dubrovačka 380—400, Jadranska ploiv. 385—425, Oceanica 250 den.

Belgrad. Državni papirji. 7% inv. pos. 88.50 den., agrariji 52.50—52.75, vojna škoda promptna 408.50—409, begl. obv. 76.50—76.75 (77), dalm. agrariji 74.50—74.75, 4% sev. agrariji 52 den., 8% Bler. pos. 95—95.50 (95.25), 7% Bler. pos. 88—88.25 (88), 7% pos. DHB 99.75 den., 7% stab. pos. 87.50 bl. (87). — Delnice. Narodna banka 7150 den., Priv. agrarna banka 197.50—198 (197.50, 197.25).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica bč., srem., slav. 168—170, ban. 166—170. — Otrobi bč., srem., slav. 88—94, bč. ladj. 92—93. Vse ostalo neizprem. Tendence mirna. Promet živahen.

Sombor. Pšenica bč. okolica Sombor in gornje bč. 167—169, srem., slav. ban. 169—170, bč. ladj. Begej 170—175, bč., ban. polska šlep 170—175. — Koruza bč., srem. 90—92, bč. bela 234—96. Vse ostalo neizprem. Tendence ustaljena. Promet 14 vagonov.

Živina

SEJMSKO POROČILO IZ KRANJA 7. junija

Cene goveji živini so bile sledeče: voli I. vrste 6.25, II. vrste 6, III. vrste 5, telice I. vrste 6.25, II. vrste 6, III. vrste 5, krave I. vrste 5.50, II. vrste 5, III. vrste 4.25, teleta I. vrste 7.50, II. vrste 7, prašiči špcharji 9.25, prašiči pršutarji 8.50 din za kg žive teže.

Od zadnjega sejma so se cene živine nekoliko spremenile. Cena vlov I. in II. vrste je narasla za 0.50, telic I. vrste za 0.25, II. vrste za 1, III. vrste za 0.50 din pri kg. Prav tako se je dvignila tudi cena telet II. vrste za 1 din pri kg. Cena prašičev špcharjev je poskočila za 0.25 din, medtem ko so cene prašičev pršutarjev ostale neizpremenjene.

Goveje meso I vrste 10—12, II. vrste 8—12, III. vrste 7—9, svinjina 16, svinjska mast 19, slanina 18, čisti med 24, neprana volna 24, oprana volna 38 din za kg.

Kmetijski pridelki: pšenica 200 din, ječmen 190, rž 195, oves 185, koruza 155, fižol 300, krompir 100, lucerna 2000, seno 75, slama 50, pšenična moka 300, koruzna moka 250 din za 1 q. Mleko 2 din liter.

ZIVINSKI SEJEM V NOVM MESTU 7. jun.

Skupno je bilo prignanih na ta sejem 349 glav goveje živine in sicer 100 volov, ostalo pa krave in mlada živina. Pitanih volov niso prignali. Kupčija se plemensko in vprežno živino je bila še precej živahna, manj pa s klavno živino, ki kaže v ceni tendenco navzdol. Povprečne cene so bile 3—4 din za kilogram žive teže.

Tudi trg s prašiči je bil precej dobro založen. Od zadnjega sejma so cene prašičev nekoliko popustile in sicer 15—25 din pri komadu. Povprečno so plačevali 7—8 tednov stare pujske po 110—140 din komad. Cena prašičev pršutarjev je bila 7—7.50, špcharjev pa 8—9 din za kg žive teže.

Mariborski svinjski sejem. Na današnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 171 evinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari 80 do 100 Din, 7—9 tednov 115—125 Din, 3—4 mesece stari 155—190 Din, 5—7 mesecev 240—330 Din, 8—10 mesecev 375—480 Din, eno leto 680 do 820 Din; kilogram žive teže 5—7 Din, kilogram mrtve teže 9—11 Din. Prodanih je bilo 75 komadov.

Kulturni obzornik

Knjige slovenske šolske Matice

Izšel je Pedagoški zbornik (32. zvezek) Slovenske šolske matice, ki ga je uredil dr. K. Ozvald. Vsebinsko zbornika tvorijo razprave naših vzgojiteljev in znanstvenikov, poleg tega ima zbornik vsa poročila, kroniko in v prilogi Upravni vestnik SSM. »Ob stoletnici Stritarjevega rojstva« piše dr. Vinko Brumen ter po splošni označitvi slovenske kulture, njene narave in posebnosti, povdarja nekatere temelje Stritarjevih pedagoških razprav, ki jih je v vzgojnem pogledu cenil Stritar: rodbino, šolo, vero, vstvo itd. ter pokazuje Stritarjevo umetnost, v kolikor nosi vzgojni značaj. Dr. Andrej Gosar razpravlja o osnovah sodobne socialne vzgoje v današnjem času, ko dobiva vse življenje zmerom bolj družaben značaj in pomen. Pri teh osnovah opozarja na važnost občestvenega gledanja in usmerjenosti, kaže na neštete družabne vezi v kulturnem, gospodarskem in političnem pogledu, ki se jim nihče ne more izmakniti, ter potrditva idealistično pojmovanje življenja, njegovih ciljev in nalog. Zanimiv članek o osebnosti zločinca in njegovih kazenskih odgovornosti je objavil prof. Aleksander Maklecov, ki pojasnjuje moderne pravne poglede in načela glede kazenske odgovornosti in uporabe pravnih sankcij. Ta merila odgovornosti so zlasti važna pri presoji dejanj mlajših maloletnikov, ker poleg kazni pozna zakonik še sredstva očuvanja in popoboljševalne vzgoje. Na koncu omenja avtor še razlike zločincev, ki jih pozna naš nov kazenski zakonik. K. Ozvald daje pedagoški pogled na mladostnika, ki je zapadel kazenskemu paragrafu ter razpravlja o kazni, njenem bistvu in učinku, o nagibih zločina in o zločincu, zlasti pa o maloletniku, ker je za oceno dejanj velike važnosti tudi starostna stopnja. Sleherno kovanje po pedagoških

načelih potrebuje tudi pravih vzgojevalcev, močno vlogo pri tem pa pripisuje avtor ženi z njenim »materinsko uravnanim srcem«. Dr. Stanko Gogala razpravlja o narodnem učitelju in narodni šoli, kjer povdarja važnost in pomen narodnostnega vidika pri vzgoji v takšni šoli, govori o najbolj važnih zahtevah, ki jih mora narodna šola izpolnjevati, ter zahteva osebnost narodnega učitelja. Vlado Schmidt je napisal poučen članek o bistvu in nalogah psihotehnika, o njenih metodah in področju dela ter o njenem praktičnem pomenu. Tekst pojasnjujejo tabele in grafiki. Dragotin Cvetko piše v svojem donesku k zgodovini naše pedagogije o glasbeni kulturi v slovenskem vzgojstvu, in sicer od začetka glasbene vzgoje pri nas do novih, današnjih vidikov na glasbenem torišču slovenskega vzgojstva Albert Žerjav piše o problemu učnih knjig s stališča življenjske šole.

Obsežno in skrbno sestavljeno poročilo o češkoslovanskem šolstvu je objavil Jan Šedivy in ga dopolnil s pregledom šol, ki jih ustanovlja češko narodnoobrambno šolsko društvo Ustredni matice šolske. Etbin Boje označuje pokojnega Ljudevita Stišnaya kot šolnika, pisatelja in človeka. V. B. pa poroča o predavanju dr. A. Lieberta, ki ga je imel v Ljubljani o mestu in nalogah filozofije v sedanjosti. Sledi kronika.

Kot 19. zvezek pedagoških priročnikov je izdala Slovenska šolska matica »Začetni čitalni in pisalni pouk«, spisal Fran Fink. Po splošnem uvodu razčenja in ocenjuje avtor posamezne metode tega pouka, kakor so črkovalna, glasovalna, pisalnočitalna, normalnobesedna in fonetična metoda, razpravlja o čitalni metodi in delovni šoli ter pojasnjuje globalno (celotnočitalno) metodo. Knjiga obravnava vprašanja zelo vestno in jih jasno razlaga ter kritično motri. (Strani 75.)

»Osnove strnjenejšega šolskega dela v teoriji in praksi« je spisal Ernest Vranc (20. zvezek pedagoških priročnikov, strani 290). Avtor razvija teorijo strnjenejšega šolskega pouka, ter govori o vseh vpra-

šanjih, ki so s tem v zvezi. Tako je pokazal osnove in razvoj te vrste pouka, ki ga pojasnjuje deset primerov iz prakse. Knjigi je napisal predgovor dr. K. Ozvald. Vrane je dobro predstavil in razložil te nove težnje šolskega dela ter orisal položaj, v katerem se delo danes nahaja. Knjiga je obsežna in pisana z vero v uspeh strnjenejšega šolskega pouka.

Iz poročila Srpske književne zadruge, ki ga vsako leto izdaja za svoj občni zbor, izvem, da ima zadruza v načrtu izdajo dveh knjig zbranih esejev Bogdana Popovića. Opaža se, da SKZ, ki finančno sijajno stoji, ne more več dostojno konkurirati drugim založnikom v prestolnici, največ zaradi reklame, ki jo imajo druge knjižarne, predvsem Geza Kohn, tako sijajno, naravnost kričeče vsiljivo organizirano. Zato zadnji čas skoraj 50% izdanih knjig SKZ ostaja v skladišču. Na nedeljskem obnem zboru je padlo precej pritožb v smeri modernizacije knjižnega zbora, ki je preozek in premalo sodoben. Posebej so nekateri kritiki napadali v »Savremenuku« izšlo Antologijo srbohrvaškega pesništva, ki jo je sestavil mladi Djuro Gavela.

V zadnji številki »Srpskega književnega glasnika« je, sicer znani kritik in esejist Momir Veljković, objavil članek »O naši moderni noveli«, ki je vsaj kolikor govori o Hrvatih in Slovencih, vreden vse obsodbe. Čudno se mi zdi, da sicer precej razgledani pisec tako na enostaven način piše o moderni hrvaški in slovenski novelistiki. Slovence odpravi s par stavki, kjer omenja edinega Cankarja (sicer ima v mislih v članku sploh samo povojne noveliste, Cankar pa sploh ne spada med nje), vsi drugi so mu pa med Slovenci Cankarjevi učenci. Vsekakor bi moral omeniti vsaj nekaj glavnih predstavnikov sodobne novele med Slovence, ki jih ni niti malo, če že med Srbi omenja najmanj 15 imen, ki pogosto ne pomenijo skoraj nič. Prav tako je od Hrvatov omenjen samo Krleža. Sicer bi o članku ne poročal, toda pisec

je celo smatral za potrebno, da stavi obrobno pripombo, da je to predavanje, ki ga je imel v francoščini, kje, pa ni povedal. Obsodbe vredno je tako nasilno in pristransko razdeljevanje novelističnega dela med Jugoslovani, ker po tem predavanju je (ker je bilo v francoščini govoreno, je bilo vsekakor namenjeno za inozemstvo) tužina kaj slab informirana o slovenski in hrvaški novelistiki. To je pristranost, ki gre že preko vsake meje.

Pred dobrim tednom je umrl v Sofiji največji sodobni bolgarski slavist in predsednik bolgarske akademije Ljubomir Miletič. Rodil se je 1. 1863., bil posebej strokovnjak za starobolgarske tekste in starejšo bolgarsko književnost. Po rodu je bil z ozemlja, ki je danes v Jugoslaviji in je naše kraje tudi dobro poznal, saj je nekaj časa študiral tudi v Zagrebu.

Iz poročil belgrajskih časopisov je razvidno, da v jeseni začne neki ljubljanski založnik izdajati zbrana dela štirih srbskih književnikov, in sicer Ive Andrića, Dragiša Vasića, Izidore Sekulić in Desanke Maksimović. Najzanimivejše pri vsem tem je, da bodo dela tiskana v cirilici, to se pravi, da ne bodo objavljena v slovensčini, ampak v originalu. Ali je bilo to potrebno, ali ne, je drugo vprašanje. Stvar mora, če odgovarja resnici, imeti svoje ozadje. Sicer bo pa o tem govorila, ko bomo zvedeli, kdo bo ta zbrana dela sploh izdal.

V seriji »Biografije znamenitih ljudi«, ki jo v

Ognjenik seje smrt

Naselbine in gozdovi v ognjenem morju

Z Nove Gvineje prihajajo nova poročila o silnem bruhanju ognjenika Rabaul, ki deluje še vedno z nezmanjšano silovitostjo. Po najnovejših poročilih je ta ognjenik doslej povzročil smrt najmanj 800 ljudi.

Kakor pravijo poročila iz Sydneyja, je ognjeniška katastrofa na Novi Gvineji največja naravna nesreča zadnjih desetletij v Južnem morju. Ozemlje, kjer sedaj delujejo kar trije ognjeniki, o katerih so doslej mislili, da so že docela ugasnili, je bilo pred svetovno vojsko v nemški posesti. V tem ozemlju je govorje, kjer je cela gorska veriga ugaslih ognjenikov ali pa takih, ki so samo še malo delovali.

Kakor pa poročajo iz Rabaula, je sedaj več ognjenikov, že davno ugaslih začelo znova bruhati. Sedaj ti še pred kratkim ugasli ognjeniki delujejo z največjo silo in strahoto. Letalec, ki se je s svojim letalom dvignil pred kratkim v zrak z

letališča Klili in preletel ozemlje, kamor se zliva ves bes ognjenikov, je videl, da tam delujejo hkrati trije ognjeniki. Sicer pa je zemlja daleč naokoli na gosto pokrita z debelimi oblaki dima in hlapov.

Vladna brezžična postaja z obrežja Nove Gvineje sproti pošilja svoja poročila v Sydney. Toda ta poročila so večkrat prekinjena, ker bruhanje vulkanov moti eterske valove. Vendar pa angleška uprava v Rabaulu poroča, da je po dognanih podatkih v vsem ozemlju mrtvih doslej najmanj 800 ljudi, med njimi velika večina žensk in otrok, ki niso mogli dovolj naglo bežati pred naglo se valčini rekami gorečih lave. Mnogo stotin hiš je v lavi zgorelo. Sedaj gore cele strnjene naselbine. Strašna je škoda na plantažah. Celi gozdovi kokosovih palm so zgoreli. Vsi ti nasadi z naselbinami vred gore in je vse videti od daleč kakor velikansko ognjeno morje, dolgo in široko mnogo kilometrov.

Učenjak med Eskimi

Pripoveduje holandski učenjak, ki je bil eno leto na Grönlandiji

Mladi, a že sloveči holandski naravoslovec, vseučiliški profesor dr. Nikolaj Tinberger, je na svojem znanstvenem popotovanju prišel tudi na Dunaj, kjer je o svojih skušnjah med Eskimi na vzhodni Grönlandiji tole povedal:

Holandska vlada je pripravila in plačala znanstveno ekspedicijo v severne tečajske pokrajine. Pri tej ekspediciji je bil tudi profesor Tinberger, ki je tako dobil priliko, da je nekaj časa prebil med Grönlandci: ter se tamkaj posvetil svojemu glavnemu predmetu, tako zvani živalski psihologiji. Celi 12 mesecev je preživel v mali eskimski naselbini v sila zapuščenih in goli tamkajšnji pokrajini. Eskimi so se izkazali za kaj prijazne in zaupljive gostitelje. Njihov rod je bil šele razmeroma pozno odkrit, in sicer šele leta 1884. Vendar je tudi sedaj, ko je med njimi prišla ta ekspedicija, med Eskimi bilo nekaj ljudi, ki še nikdar niso videli belega človeka. Posebno so se tujcem bali otroci. Ljudje so sicer po veri kristjani, vendar med njimi živi še vse polno vraž in praznih ver v razne strahove, v kakršne so verovali njihovi poganski predniki. Profesor sam takole pripoveduje:

»Stanoval sem pri možu, čigar oče je bil še »anakok«, to se pravi, neke vrste vrač, nekak žrec in čarodej obenem. Torej ta mož mi je mogel marsikaj pripovedovati o njihovih starih šegah in navadah. Moji gostitelji so bili sedaj kaj mirni ljudje, toda še ne pred dolgo časa je pretila nevarnost, da se bodo moški med seboj kar iztrebili. Posamezni »anakoki« so se med seboj bojevali na življenje in smrt. V ta boj pa so posegali tudi njihovi pristaši.»

Zlasti nevarni postajajo na Grönlandiji zimski viharji, ki so tako silni, da po svoji silovitosti prekašajo vsak evropski orkan. Kadar se začne vihar, takrat kar »dežuje« kamenja ledenih kosov ter drugih trdih stvari, ki frče po zraku daleč naokoli. Ker je pa le redkokdaj mogoče že vnaprej spoznati, kedaj bo nastal tak vihar, zato marsikoga zaloti med potjo na prostem. Če se komu kaj takega primeri, mora meni nič tebi nič naglo teči k blaženemu zmetu ter se vanj zakopati, najsi je tudi 10 metrov globok.

Vsa dežela je pokrita z gorami, ki so prevlečane z debelim ledom. Zato je tamkaj popotovanje kaj težavno ter je mogoče navadno le v čolnih, ki jih imenujejo kajake. Toda v takem kajaku srečno popotovati po vodi, zna samo Eskim, med »em ko je za vsakogar drugega tako popotovanje lahko smrtno nevarno. »Ko sem prvič poskušal trenirati v takem kajaku, ni bila za me nikaka zabava, ko sem se valjal v ledeni vodi, med tem ko so se Eskimi, ki so moje vaje gledali, imeli pri srčno lepo zabavo. Tako popisuje nevarnosti vožnje v takem čolnu.

»Eskimi se preživljajo v glavnem od lova. Njihov glavni plen so tuljunci, ki je njihovo meso, če je pravilno pripravljeno, imenitna slaščica. Tudi jaz sem se kmalu razvil v lovca, ker je sveža hrana najboljše zdravilo zoper skorbut in druge bolezni. Severnih jelenov v vzhodni Grönlandiji skoraj ni več. Preselili so se iz strahu pred severnimi volkovi. K sreči pa so izginile tudi te zveri. Vendarle pa sem moral vedno biti oborožen, ker človek vsak hip na nekaj neprijetnega naleti. V deželi je namreč precej belih medvedov, ki pa v splošnem niso tako zlobni, ampak včasih kar dobrušni. Pač pa so ti orjaki preveč radovedni, kar postane človeku včasih sila neprijetno. Tako so me moji Eskimi prijatelji večkrat svarili, naj se varujem belih medvedov, kar je bilo potrebno, ker sem moral včasih pač opazovati živali. Mislim sem se narediti nepremičnega, da bi medved mislil,

da sem kak štor. Toda Eskimi so rekli, da bi me medved lahko vseeno spoznal za nekaj nenavadenega in nevarnega. In seznati se s krempelj takega belega medveda ni nič kaj priporočljivo.

Tudi mroži so včasih lahko nevarni in resni nasprotniki. Ne redko se dogaja, da mrož kakor besen napade človeka. Tudi nekatere vrste kitov imajo malo prijazno navado, da s svojim repom ledene plošče preobračajo. Če je človek na taki plošči, je lahko zadovoljen, če je to zabavo plačal

Tale beli medved ne zeha kje v Grönlandiji, marveč v kakem evropskem živalskem vrtu

samo z mrzlo kopeljo v vodi. Za svoje študije o živalski filozofiji sem v Grönlandiji našel mnogo gradiva. Najbolj zanimiva žival, ki jo Eskimi love, je narval, kakih 6 do 7 metrov dolga riba, bolj kitov vrste. Ta orjak ima 2 ali pa 2 in pol metra dolgo zob, zaradi katerega jo tudi love. Iz tega zobu izdelujejo slonokoščene stvari. Ta zob bi bil lahko sila nevaren, ko bi se žival le zavedala svojega orožja.»

3 veleindustriji zaprti zaradi goljufije

Avstrijske oblasti so dale zaprti 3 velike industrije, ki so vodili nekdanje največje tekstilno podjetje v Avstriji in na Češkem. Pisarne tega podjetja so na Dunaju, podjetje samo pa je na Češkem. To podjetje se imenuje Schur. Sedaj so njegovi lastniki brata Ivan in Anton Schur ter svak Siegfried Goldschmid. Najbrže so vsi trije Židje. Gospodarili so na tako slabo, da je podjetje od leta do leta bilo bolj pasivno. Sedaj je že tako pasivno da bodo upniki mogli dobiti samo še 10%. Vendar pa je ugotovljeno, da so lastniki vedeli, kako je s firmo. Vkljub temu pa je sedem družin sorodnikov od leta 1928 do 1935 potegnile iz podjetja več kakor 50 milijonov češkoslovaških kron. Od te velikanske vsote so vzeli sorodniki že takrat najmanj polovico, ko so že vedeli, da je podjetje pasivno.

Španska luka Almeria po obstreljevanju

Bliske merijo in filmajo

Medtem, ko so se nad Evropo in Severno Evropo sprostili prvi spomladanski vetrovi, vlada v Južni Afriki nenavadno zatišje. To je tem bolj čudno, ker se v Južni Afriki sicer leto za letom odigravajo mogočni prizori z bliskom in gromom. To vremensko zatišje bodo zgoj izkoristili za to, da bodo temeljito pregledali izsledke raziskavanja, ki so jih preteklo leto po Južni Afriki zbrali. Posrečilo se jim je namreč, da so med silovitimi afriškimi nevihtami napravili več filmskih posnetkov. Uspelo jim bo morda, da bodo s pomočjo teh posnetkov prodali nekoliko globlje v skrivnost bliska.

Ceprav so po znamenitih eksperimentih fizika Franklina v osemnajstem stoletju neprestano raziskovali blisk, še danes prav za prav ne vemo mnogo več o značaju bliska in si ne znamo razlagati zaradi katerega nevihta nastane.

Toliko je ugotovljeno, da nastopi sprememba v električnih poljih, da najbrž tresljaji med sto volti in milijardo volti povzročijo nevihto. Z mo-

dernimi merilnimi aparati tudi lahko ugotovijo, koliko časa traja blisk. Gre za čas od dveh do desetih mikrosekund. Največja presenečenja pa so se pokazala v čisto drugem pravcu.

Doslej smo vedno mislili, da se utrga blisk iz oblakov in udari v zemljo ter se tam razvname. Zdaj pa so s prav skrbnimi in hitrimi filmskimi posnetki dognali, da šine najprej prav tenak svetlobni trak k oblaku navzgor, ki ima močno električno napetost napram zemlji. Šele potem zdrkne električni naboj po tem svetlobnem traku navzdol proti zemlji. Vse se seveda odigrava v odlomkih sekunde. Raziskovalca Larsen Boys in Stadworth trdita, da najprej hušne blisk z zemlje k oblaku in šele potem s oblaka na zemljo. Zdaj poskušajo na gorskih postajah s pomočjo balonov izmeriti stanje nad plastjo nevihte in pod njo. Ni izključeno, da bodo s filmi in merjenjem nazadnje vendarle iztrgali tem mogočnim nebesnim pojavom zadnjo skrivnost.

Abesinski cesar toži italijansko državo

Kakor poroča pariški list »Paris Soir«, bo nekdanji abesinski cesar Haile Selassije pri francoskem sodišču vložil tožbo zoper italijansko državo, naj mu povrne prosto njegovo premoženje ter mu da možnost, da bo s svojimi deleži pri francosko-abesinski železnici lahko prosto razpolagal.

Neguš je namreč hotel svoje delnice pri tej železnici prodati, pa je zvedel, da je italijanska vlada pri francosko-abesinski družbi, ki ima svoj sedež v Parizu, temu ugovarjala ter preprečila, da bi neguš mogel te delnice prodati ali sploh odstopiti komu drugemu. Italija je v ugovoru naglasila, da je postala na vsem abesinskem ozemlju suverena ter je tako prevzela vse pravice in dolžnosti svojega prednika. Zato je sedaj Italija zakonita lastnica tistih delnic.

Bivša španska kraljica prodaja dragulje

Bivša španska kraljica Viktorija Evgenija je naročila nekemu newyorškemu trgovcu z dragulji, naj ji proda del njenih draguljev. Med temi dragulji, ki jih kraljica namerava prodati, je tudi dragoceni križ, ves posut z dragimi dragulji, ki ga je nekdanja nosila angleška kraljica Viktorija. Samo ta križ je bil cenjen na 75.000 dolarjev.

Mož: »Ali si lahko misliš, kako dolga je večnost?«

Zena: »Seveda! Odkar si mi zadnjič kupil nov klobuk!«

Jakec sedi pri oknu in gleda skozenj: »Mamica, pogledj, tale avto, ki vozi mimo, je pa velik kakor kaka hiša!«

Mama: »Že spet pretiravaš, Jakec! Ali ti nisem že milijonkrat rekla, da ne smeš pretiravati, pa se še ne odvadiš!«

Od povsod

Stavkarski boji v Ameriki. Med kovinarskimi stavkari in policijo v Ameriki se razvijajo vedno večji boji. Iz Youngtowna poročajo, da je v tamkajšnji jeklarne, kjer delajo stavkokazi, pripeljal velik voz živila. Voz je spremljalo 50 policistov. Stavkarske straže so se postavile v bran, nakar je morala nastopiti policija z bombami za solzenje. V boju je bilo več ljudi ranjenih.

Strašna toča, debela kakor kurja jajca, je v noči na 10. t. m. pobila v okolici Lečyce v srednji Poljski. Škode je pol milijona zlotov.

Silna soparica je 10. t. m. pritiskala nad vso severno Nemčijo. Opoldne je kazal toplomer v senci 35 stopinj, kar se je v zadnjih 50 letih samo enkrat zgodilo, namreč leta 1917. Na sejmu v Charlottenburgu je solnčarica zadela 33-letnega starega sejmjarja, ki je takoj umrl.

Velikanska povodenj je v noči od 9. na 10. t. m. nastopila blizu mesta Bordeaux na Francoskem po nenavadno velikem nalivu. Več mest in naselbin je ostalo ponoči v temi, ker sta voda in vihar raztrgala vse električne vode.

Precej močan potres so čutili v noči od 9. na 10. t. m. v okolici Tokaja na Ogrskem. Posebne škode pa potres ni napravil.

Zaradi hude vročine so na Dunaju zaprti tri gledališča, namreč v Josefstadtu, Deutsches Volkstheater in Scalo.

Železniška postaja zgorela. Na avstrijski železniški postaji Halle je zgorel tovorni kolodvor. Ker je eksplodiral bencin, ni bilo mogoče skoro nič rešiti, zato je zgorelo nad 300 tovrnih voz.

Tekstilne stavke v Mehiki so nastale zaradi spora med dvema največjima delavskima organizacijama.

Tudi na Irskem kinematografi ne bodo predvajali filmov o poroki Edvarda Windsorskega. To so sklenili irski podjetniki kinov, da posnemajo zgled angleških tovarišev.

Finski maršal Mannerheims ob svoji 70-letnici. Finci so priredili velike slavnosti na čast svojemu generalu, ki je ob prevratu rešil samostojnost Finske in jo vojaško organiziral. Dekleta posipljejo stopnice pred maršalom s cveticami

Spopad med ameriški stavkujočimi v Čikagu in med policijo

Sport

Športni dogodki in odmevi

O Planici se je govorilo na nedeljski skupščini zimskega zveze zelo veliko. Težko je bilo dobiti iz tega razpravljanja nepristranskemu opazovalcu objektivno sodb. Debatna je pokazala, da so nekateri, Planici nenaklonjeni športni krogi, pri Fisi podvzeli marsikaj, kar je škodovalo ugledu našega zimskega športa. Pa tudi, da je Fisa mnogo grešila v tem vprašanju, ker je skušala preko pravil ugoditi Planici neprijaznim znanjem zveze. Njeno stališče je imelo očitno namero onemogočiti našo inaktivnost. Originalni zaključki debate, v katerem je zastopnik Planice nasprotnega dela športnikov sam predložil doslednost v dosedanjem čuvanju ugleda našega zimskega športa in podpiranja stališča Planice pri Fisi, kakor tudi delegata za Fisin kongres iz vrst Planice vzbujajo upanje, da se bo vsaj doma nasprotje proti Planici zaključilo in da se bo složno nastopilo za ugled in priznanje Planice.

Turnirja ob priliki pariške svetovne razstave se je udeležilo sedem držav s svojimi zastopniki. V polfinalu sta se srečali v Parizu Avstrija in Chelsea ter v Lilleu Bologna in Slavija. Zmagali sta Chelsea in Bologna, ki sta v nedeljo odigrali v odločilno igro, v kateri je italijanski prvak zmagal s 4:1 (3:0). Igra nas zanima predvsem zato, ker je Chelsea odigrala pri nas tri tekme, od katerih je dve izgubila, ono v Zagrebu proti Gradjanskemu pa dobila z enim golom razlike. Drugič pa zato, ker se mora naš zastopnik v Mitropa-cupu boriti v svoji prvi tekmi proti italijanskemu klubu. Bologna, ki je v omenjenih tekmah v Franciji privlekla največje število gledalcev, tudi to pot ni zatajila. Z nenavadno hitro igro, ki je utrjuje Angleže čisto zmedla, je po svojih krilih (ki so navadno najnevarnejši strelci v vseh italijanskih moštvih) dosegla štiri gole (Bussoni 2, Reguzzoni 2), dočim so Angleži šele na koncu mogli rešiti čast. Za tretje mesto sta se borili praška Slavija in Avstrija, ki je kar z 0:3 morala priznati premoč Čehoslovakov. Obe tekmi sta bili, zlasti poslednja, zelo surovi, tako da je n. pr. Avstrija izgubila za nekaj tednov enega svojih najboljših igralcev, kar je zanj pač občuten handicap v boju za Mitropa-cup. Zaradi surovosti in slabega finančnega uspeha turnir ni našel najboljšega odmeva v inozemstvu.

V nedeljo bomo debutirali Jugoslovani v Mitropa-cupu, največji evropski meddržavni nogometni prireditvi, ki se vsako leto. Celih 10 let smo se borili, da smo se vrinili v slavno konkurenco, ki je zadnjič v njej tekmovali splitski Hajduk. Letos je doletela ta čast državnega prvaka Gradjanskoga, za nasprotnika pa bo imel Genova, ki je pravkar zmagala nad Romo v tekmovalju za italijanski pokal. Z ozirom na važnost predstoječe tekme nekaj vrstic o Genovi. To je eden redkih italijanskih klubov, ki goje dunajsko igro, kar je pač zasluga dunajskega trenerja. V tem pogledu je stališče Gradjanskoga lažje, saj smo mi takih nasprotnikov bolj vajeni. Genova je najstarejši italijanski klub, ustanovljen leta 1893. Po slavni preteklosti je padla v drugo ligo in šele nedavno se je povzpela nazaj v prvo — in si osvojila italijanski pokal. Najboljši njeni igralci so pač reprezentativci golman Bacigalupo, branilec Agosteo in desna zveza Perazzolo. V odločilni igri proti Romi, ki se je odigrala na nevtralnem terenu

v Firenzi, se je zlasti odlikoval srednji krilec Bigogno, ki svoj napad nenavadno nevarno posilja v ogenj. Igralci Gradjanskoga so že odpotovali. Moštvu bosta predvidoma nastopili v sledečih postavah: Gradjanski: Glaser; Hügl, Bi-vec; Kovačević, Jazbinšek (Pogačnik), Kokotović; Medarić, Antolković, Lešnik, Djanić, Pleše. Genova: Bacigalupo; Agosteo, Genta; Pastorino, Bigogno, Figliola; Arcari III, Perazzolo, Torti, Scarabello, Marchionessi.

— Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejuje funkcije črev.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Zanimiva prireditev bo nogometna tekma se bo odigrala 20. t. m. v Amsterdamu. Sestali se bosta reprezentanci Srednje in Zapadne Evrope. Obe moštvi sta že določeni. Srednjo Evropo bodo zastopali: Planicka (Ceh.), Sesta, Schumaus (Avstrija), Serantoni, Andreolo (It.), Lazar, Sas, dr. Sarosi (Madž.), Piola, Meazza (It.), Puc (Ceh.); Srednjo Evropo pa: Jakob, Janes, (Nem.), Caldenhove (Hol.), Kitzinger, Goldbrunner (Nem.), Delfour (Fr.), Löhner (Nem.), Braine (Bel.), Bakhuys, Smit (Hol.), van den Eynde (Bel.). Pogrešamo našega Glaserja, ki bi vsaj za rezervno prišel v postev, pa ga tudi tam ne najdemo.

Mnogo prahu je dvignila odločitev newyorške A. C., ki je Braddocka, svetovnega prvaka v boks, suspendirala, ker se je izmotaval in ni hotel braniti svojega naslova proti Schmelingu. Ta suspenz velja namreč samo za New York, zunanji njega pa Braddock lahko počne, kar hoče. Kaznovali so ga še s 1000 dolarji globe, kar pa je za njega malenkost, saj je n. pr. položil 5000 dol. kavejce kar mimogrede. Od te so sedaj polovico milostno prisodili Schmelingu, ki se je menda sedemkrat zastopil vozil v Ameriko in nazaj. Ne ve se še, kako se bo stvar zaključila in kdo se bo boril za mikavni naslov svetovnega prvaka vseh kategorij v boks. Braddock bo menda prav kmalu izgubil.

Še nekaj drobtin:

Italijan Oberweger(!) je v Monakovu zalučal disk 50 in pol metra daleč.

3:6 je izgubilo moštvo Baskov v Pragi proti nekaki drugi praški reprezentanci. Izkazala sta se samo Laugara in golman Blasco, pri čem pa bivši »Hajdukovec« Senecky, ki je zabil dva gola.

Zamora je še vedno odličen. V Nizzi je gostoval te dni slavni Juventus iz Torina, pa mu je mogel zabiti samo en gol. Juventus bo ta mesec igral v Jugoslaviji.

Naš Sipoš v Švici precej visoko »notira«. Tudi Becić in Kodrnja zeležata, vsi pa seveda prejemajo plače v švicarskih frankih...

Veliko se je govorilo o selitvi naših igralcev. Pa je gotovo samo za Puharja, da bo igral za BSK in za Bratuliča, ki noče biti tretji golman pri purgerjih in se je prijavil za Concordijo. Za vse druge se ne ve še nič dokončnega.

Peacock, znani ameriški sprinter, je spet v formi. Kakor je znano, po blesuri iz leta 1935 v Milanu, ni več desegal prejšnjih rezultatov.

Izbirni lahkoatletski miting Zveze za troboj Belgrad — Zagreb — Ljubljana

Danes ob 18 igrišče Primorja.

Današnji program: tek 200 m, met diska, tek 800 m in ekok v višino.

Nastopijo najboljši lahkoatleti dravske banovine, na čelu državni reprezentanti in rekorderji: Skušek, Zgur, Gabršek, Zupančič, Korče, Goršek, Czurda, Zorja itd.

Vstopnina propagandno nizka: stojišča din 3, dijaška stojišča din 2.

Mariborski šport

II. kvalifikacijska tekma za pokal g. ministra za promet bo v nedeljo, 13. junija, na igrišču SK Zeleničarja na Tržaški cesti. Nastopita SK Zeleničar iz Zagreba in SK Zeleničar iz Maribora. Tekma prične ob 16.

Danes drugi dan največjega teniškega turnirja v Ljubljani na igriščih SK Ilirije pod Čekinovim gradom od 8. do 12. in od 14. do 19. — Sodelujejo Dailos in Somogyi (Madžarska) ter Mitš in Kovacheva (Jugoslavija) in mnogi drugi znameniti igralci.

Razpis

Izbirnega lahkoatletskega mitinga Zveze slovenskih lahkoatletskih klubov v Ljubljani 20. junija 1937 na igrišču ASK Primorja.

Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 20. junija 1937 ob 16 na igrišču ASK Primorja, Tyrseva cesta, izbirni miting za sestavo reprezentance Zveze, ki nastopi v Ljubljani od 2. do 4. julija 1937 na trobojni med reprezentanci podrejenih organizacij JLAZ Zagreb, Belgrad, Ljubljana.

Tekmovanje se vrši na igrišču ASK Primorja in prične ob 16.

Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani atleti klubov, članov JLAZ na teritoriju Zveze.

Prijave brez prijavnine je nasloviti najpozneje do 19. junija ob 12 na naslov Zveze slovenskih lahko-

Za liter rožnega olja je treba 12.000 kg vrtnic. — Iz 100 kg jasmínovega cvetja dobimo 12 gramov jasmínove esence. — Ena sama tvornica za dišave porabi na leto 1 in četrt milijona kilogramov vrtnic in 300.000 kg oranžnih cvetov.

Vidno znamenje. A: Ali tvoj sosed lastuje ono hišo, ali jo ima samo v najemu? — B: Samo v najemu. — A: Kako moreš to trdit? — B: Ker žveplenke prižiga ob steni hiše.

Raztresen profesor. — Gospa: »Mici, poglejte v sobo, če je moj mož izpil kavo.« — Gospod profesor, ali ste izpil kavo? — »Ljuba mi Mici, tega pa res ne vem.«

Dobro srce. »Vi, žulja, ali plačate stanovanje ali pa se poberite oddoli.« — »Vi imate pa boljše srce ko moja zadnja gospodinja, ona je hotela oboje: denar in da se poberem.«

Južnoafriško mesto Johannesburg je v 10 letih naraslo za 110.000 prebivalcev, samih iskalcev sreče v zlatih in demantnih najdiščih ondodnih pokrajin.

Vsa svetovna morja vsebujejo 48 milijard ton soli, to je šestkrat toliko, kolikor je vsebuje suha zemlja.

Svinčnik uporabljamo že od 13. stoletja.

Puran je edina žival, ki jo je Evropa dobila iz Amerike.

atletskih klubov v Ljubljani, Tavčarjeva ul. 1/III., ostrima na vodstvo Zveze pred samim tekmovaljem.

Nagradni list. Tekmovanje se vrši na tekalniški, dolgem 420 m, ki ima 4 nedvigljene zavoje in je pokrito s umetno. Tekmovanje se vrši po pravilih in pravilnikih JLAZ.

Program in vrstni red disciplin je naslednji:
1. tek 1500 m, 2. skok v dalj, 3. val, 5. met krogla, 4. tek 10 km, 5. troskok, 6. met kopja, 7. met kladiva, 8. tek 400 metrov.

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 12. junija: 12 Plošča za ploščo, pisana zmes godba vesela in pesmice vmes — 12.45 Vreme, poročila — 13.00, spored, obvestila — 13.15 Plošča za ploščo, pisana zmes, godba vesela in pesmice vmes — 14.00 Vreme, — 14.15 Za delopusti (Igra Radijski orkester) — 14.40 Pogovori s poslušalci — 15.00, poročila, spored, obvestila — 15.30 Nac. ura — 15.50 Pregled sporeda — 16.00 znanstveni politiki (g. dr. Alojzij Kuhar) — 16.30 Potovanje v Prekmurje. Napisal g. Anton Vratuša — 17.00 Vreme, poročila, spored — 17.15 Za vesel konec (Radijski orkester). — Konec ob 23.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam, da je umrla moja dobra, nepozabna mama, gospa

Fany Ravniharjeva roj. Permetova

Pogreb predrage pokojnice bo v nedeljo, dne 13. junija ob 17 popoldne izpred stanovanja, Gledališka ulica 4.

V Ljubljani, dne 11. junija 1937.

Dr. Vladimir Ravnihar

Potrti neizmerno žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, tast, brat, svak in strio, gospod

IVAN KRAJGER PRIVATNI URADNIK

danes, 11. junija, po daljši in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, v 75. letu svoje dobe ob pol 17 mirno umrl.

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 13. junija ob 17 izpred hiše žalosti, Florijanov trg, na mestno pokopališče.

Novo mesto, dne 11. junija 1937.

Zalujoče rodbine:

KRAJGER, SOBAR, RUPREHT, ANDREJČIČ, LAPAJNE in ostalo sorodstvo.

V globoki žalosti naznanjamo, da je danes umrl naš dobri soprog, oče, stari oče itd., gospod

AVGUST PROSEN

svaničnik drž. žel. v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 13. junija ob 3 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 11. junija 1937.

ZALUJOČI OSTALI.

Agnes Günther:

Dušica - Rožmarinja

»Papa, čula sem te priti in hotela sem ti teči naproti,« je vzkliznila, »pa gospodična Braun je imela še posla z mojo pentlo. Jaz te vedno slišim hoditi po hodniku, kadar prideš, pa tudi kadar te ni tu, te slišim.«

Pri teh besedah se očetov obraz zatemni in knez jo pouči:

»Tistih, ki niso tu, ne slišimo hoditi!«

Nato se poda s svojo hčerko v veliko, prijazno, toda zelo preprosto sobo. Tu sede z njo k okrogli mizi in sname zeleno namizno preprogo, da se je videla gola plošča iz hrastovine. Potem reče smeje se:

»Malčica, to je odslej tvoje kraljestvo. Nekoč je bilo moje. Saj še morajo biti neke moje čečkarije! Te preproge nismo marali. Vedno je ležala zmečkana v kakem kotu. Glej, tole rogove je nastalo nekega vročnega poletnega dne med grškim poukom. — No, malčica, se že kaj veselíš nočnega večera?«

Dušica se privije k očetu ter zre vsa zamišljena vanj. Končno odgovori:

»Tega še ne vem!«

»Tega še ne veš? Tega smo si bili vselej prav dobro svesti. Teta Helena, Fedo in jaz smo imeli svojo koledar in smo odtrgali vsak dan po en list. Fedo je bil narisan imenitnega moža s precejšnjim nosom, ki je bil nekoliko sličen temu staremu gospodu tu zunaj.«

»Ti meniš, kotičaju Haku?«

Knez se zvokom nasmeje ter reče: »Tako se imenuje danes. No, ni slabot — In temu debeluharju je visel iz ust list in je požiral ure. To je bil Fedov koledar. Odlično to sicer ni bilo, lepo pa vendarle. In ti ne veš, ali se naj veselíš večera?«

Pri teh besedah je knez vzdihnil in ta vzdihljaj je zadel dušico, kot bi jo sunil z nožem.

»Papa, ali ste tudi imeli častno besedo? Mislim, ko ste še bili majhni in ste si naredili koledarskega moža?«

»Malčica, kako pride to tebi na um? Ne morem se domisliti, da bi bili tedaj tako velikobesedni. Kaj pa ti o tem veš?«

»O, jaz mnogo vem in ti sam si mi o tem pripovedoval, ko si bil poleti s stricem Fedom tukaj.«

»Jaz bi naj bil s teboj o tem govoril?«

»Ti si se razgovarjal s stricem Fedom o nekem možu in o častni besedi. Jaz sem te pri tej priliki vprašala, če so vsi ti ljudje z oklepi in kitami v veliki dvorani tudi imeli častno besedo, nakar si mi odgovoril:

»Da, sicer bi ne viseli tam!«

Zdaj se je knezu začelo svitati.

»Ti si čudakinja, ki skačeš od misli do misli! In to si si do danes zapomnila... Kaj pa ima to s teboj opraviti?«

Ko bi bil zdaj vzel oče njeno v zlato zapredeno glavico ter jo držal proti svetlobi, bi bil zapazil, da se pojavljajo solze iz ušne, silve globine njenih oči. Toda on nadaljuje nekoliko nestrpno:

»Saj ne veš, o čem govorim!«

Po tem razgovoru izleže knez iz žepa svojega telovnika prstan, rekoč:

»Malčica, tale prstan boš izročila pod božičnim drevesu svojemu dolgemu prijatelju od večeraj. Toda ne takoj. Najpoprej si oglej lastne stvari, videl sem marsikaj lepega zate! To storiš šele, ko ti to ukažem. Kako ti ugaja ta prstan?«

Otrok si ogleduje prstan ter reče:

»Tega sem že večkrat videla.«

»Ali ti ga je pokazal gospod upravitelj domov?«

»Ah, ta ne! Saj je vendar tu neki lep in mlad gospod, ki ga vedno nosi in ki se zna tako lepo smejeti. Tako ljubko se nihče ne smeje. Veš, on toče tu pa tam proti večeru po polžastih stopnicah navzgor in ima vse polno veselih trav in

bleščečih stvari na sebi. On je najlepši izmed vseh teh ljudi in ima dolge črne kodre in tako lepe oči, kot ti, papa, kadar misliš na mamico!«

»Malčica, kdaj si videla koga z dolgimi kodri?«

»Predvčerajšnjim zvečer, ko sem šla z gospodično Braun v rdečo sobo.«

»Malčica, ako res toliko veš o častni besedi, vedi tudi, da se laž slabo strinja z njo,« je bil knezov strogi odgovor.

Trenutek se je dozdevalo, kot bi se hotela deklica zjokati, toda nepričakovano se nasmeje, kakor razprši sončni žarek dežni oblček, ter reče:

»Harro pride prav zares in ta prstan mu smem izročiti?«

Presenečen opazi oče to hipno razvedrenje. Kako nerazumljivo, zagonetno dete je vendar to! Kako skokoma ispreminja misli! — V tem trenutku se je spomnil svoje sestre, ki mu je bila to poletje kratko rekla: »Tvoja malčica je bedasta ko zajec v marcu. Moraš ji priskrbeti človeka, ki jo bo resno vzgajal in za življenje dresiral. Takšne, kakršna je, vendar ne moreš nikjer pokazati!«

*

V veliki predsobi brauneškega gradu stoji Harro pred mogočnim, v steno vžidanim ogledalom, ki prikazuje njegovo postavo v vsej njegovi velikosti. Ogledalo v njegovih razvalinah dovoljuje le omejen pregled. »Eleganca me je spavila, da samega sebe ne spoznam,« zagodrnja ter pokliče enega izmed slug.

»Ali še morete položiti tole na mizo k darilom, ki so namenjena princesi?«

Sluga mu pritrdi in komaj ta izgine s svojim majhnim zavojem, v katerem je skrita lutka, že vstopi v predsobo knez ter vodi za roko svojo hčerko. Oba grofa prav prirodnostno pozdravita.

»Kako zelo nas veseli, da nam hočete olepšati nočnejši večer. Oba sva mladane samotarja in se morava zadovoljiti z edino, majhno damico.«

»Ko zagleda Harro dušico, se prestraši. Kakšen je danes ta otrok? Dozdeva se mu, da se

komaj drži pokoncu, da gori v njegovih očeh nekaj razdejaljen ognj. Kako žare njegove sive oči! Najrajši bi ga vzel v svoje naročje ter ga vprašal: »Dušica, kaj ti je?« Toda danes tega ne sme storiti.

Brž gredo vsi trije skozi celo vrsto sob in soban v veliko dvorano, kjer stoje drevesa v vsem svojem božičnem sijaju.

To je velika obokana dvorana. Na podstavkih čepa pozlačene živali z raznimi grbi ter medvedje čudne sence v edinstveni svetlobi božičnih drev. Svečane strmeče postav v življenjski velikosti zro raz stene in odsvit svečic odseva iz njihovih naslikanih oči.

Tam v ozadju stoje razne ženske. Ena izmed njih je Miss Whart, ki jo motri Harro s srčnim gnusom. Druga, lepa, rdečelica s črnimi kodri, v sivleni bluzi in z zlatim pasom, je gospodična Braun. — Velika miza, bogato obložena z božičnimi darili, stoji med dvema mogočnima jelkama. Tretja jelka, največja in najlepša, stoji osamljena pred sliko čvrstega in drzno zročnega moža s temnimi lasmi. To je najbolj živa slika v galeriji in prikazuje vojaško glavo, široke prsi v rjavem, usnjatem jopcu. Junak drži v roki meč, o katerem moremo soditi, da je že vršil svojo dolžnost. Pod to jelko leže darila dušice. Tu je vse, kar se more kupiti v najimennitejši trgovini z igračkami: Tri v žamet in svilno obložene lutke, vročki, železnica ter z diako prevlečen konjček. Vse to je poslala teta Helena, ki je pisala obenem svojemu bratu: »Kadar se bo malčica opogumila, da zajahta Noro, mi brzojavite! Dušica si ogleduje vse te krasote le oddaleč ter se še vedno oklepa očetove roke. Zda je jo izpusti, pristopi k Miss Whart ter jo hoče povesti k mizi, kjer so pripravljena njena darila in ona za druge ljudi. Toda Miss Whart vzame dušico v naročje ter ji zasepeče nekaj v uho. Knez skomigne z rameni in reče: »Ali mora to biti, Miss Whart?« Ko mu ta to potrdi, vzpodbuja knez malčico, rekoč: »Malčica, pogumi!«

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročitvi. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonjska 3 mm visoka petlinjska vrstica po Din 230. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Kovaškega pomočnika
tako sprejemem. Štular
Franc, kovač, Zg. Duple.

Predtiskarico

za ženska ročna dela ta-
ko sprejemem. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 9388. (b)

Mesarskega pomočnika

ozroma sekalca iščem za
tako. — Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Prvo-
vrstna moč« 9379. (b)

Mesarski pomočnik

vojašine prost, ki ima
veselje za deželo z raz-
našanjem mesa, z neko-
liko kaveje, se sprejme.
Stalna služba. Nastop ta-
ko. Naslov v vseh po-
slovalnicah »Slovenca«
pod št. 9385. (b)

Samostojen perfekten
nemski

korespondent

mlajša moč s prakso —
se išče. Osebo naj se
predstavi samo prvo-
vrstni reflektantje dne
13. junija popoldne ali
14. junija dopoldne v ho-
telu Union. Javiti se pri
vrtarju.

Več slikarskih in plesarskih pomočnikov

tako sprejme Slikarsko
podjetje Anton Pahernik,
Maribor, Frankopanova
cesta 15. (b)

Vajenci

Vajenko
tako sprejemem. — Salon
torča, Holzapfova 17. (v)

* KINO *

TEL. 22-21 **UNION**

Harry Baur in Robert Lynen v ve-
likem filmu po romanu Julesa Renarda

Nezaželeni sin

TEL. 21-24 **MATICA**

Premiera velikega zgodovinskega dela iz živ-
ljenja galantnega kralja, osvajača in ljubljena
žensk...

Avgust Močni

Michael Bohnen, Lil Dagover in drugi

TEL. 27-30 **SLOGA**

Premijera velenapetega filma

Ljudje v rovu

Gradnja tunela pod reko Hudson. Katastrofa
in požar v podvodnem tunelu. Čudeži sodobne
tehnike. — DODATEK: Domača kulturni film:
8 kajakov po savskih brzicah in cerkniškem
jezeru.

Najnovelši žurnali: Poroka vojvode
Windsorskega L. d. d., L. d. d.

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri

Pohištvo

Pred nakupom pohištva

si oglejte moje zalogo
vsakovrstnega modernega
pohištva v mizarstvu
Andlovic, Komenskega 34.

Dijaki

Za dijakino petošolko

iščem oskrbo in skrbno
vzgojo pri ugledni rod-
bini v Ljubljani, po mož-
nosti s nemško in fran-
cosko konverzacijo in z
glasovirjem. Dal bi ev-
tudi učenko 4 r. osnovne
šole. — Ponudbe pod zn.
»Odlučninji« 9390 upra-
vi »Slovenca«. (D)

Prodamo

Mnogo ceneje

in boljše si nabavite vse
vrste oblek in perila pri
Presker, Sv. Petra c. 14.

Po 180 Din

Patent Bischofsove lestve
napredaj od danes naprej
na Ljubljanskem velesej-
mu. Nikoli več! Iskori-
stite! (1)

Berkel Kafasta

avtomatske in industrijske tehnice ter stroji za
narezek in gnjat

električni mlini za kavo

na Ljubljanskem velesejmu v paviljonu G
B. MAGDIČ - Zagreb - Radišina 11

Vino silvanec

odlične kakovosti proda-
ja 10 litrov in več po
prav ugodni ceni vino-
gradnik. Naslov v upravi
»Slovenca« pod 9184. (1)

Trgovski inventar

napredaj. Polzve se pri-
Lovšin Ivan, Ribnica 70,
Dolenjsko. (1)

Mizarji!

Slager brez konkurence!
Elektro-univerzalnik 610
mm samo 34.500 Din pri
Ludviku Keršič, Rimska
c. 13, Ljubljana. (1)

Seno in otavo

v košnji prodam pod
Rožnikom. Naslov v upr.
»Slovenca« pod 9391. (1)

Otroški vozček

globok, dobro ohranjen,
ugodno napredaj. Ljub-
ljana, Selenburgova ulica
6/II., levo. (1)

Najboljši trboveljski premog

brez prahu

koks, suha drva
I. Pogačnik
Bohotičeva 5 Telefon 20-59

Auto-motori

Motorno kolo »Puch«
250 cm³, v dobrem stanju,
ugodno napredaj. Galje-
vica 13. (1)

Stanovanja

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje
pritlično, se odda. Hre-
nova ulica 16. (6)

STROBEL

specialni šivalni stroji za:

krojače za pikiranje

krznarje za šivanje kakor tudi
za pikiranje krzna

na Ljubljanskem velesejmu v paviljonu G

B. Magdič

Zagreb, Radišina 11

Posedstva

Vila s petimi stanovanji,
velikim vrtom, v okolici
Maribora, zaradi bolezni
ugodno napredaj. Naslov
v upravi »Slovenca« Ma-
ribor št. 1047/37. (p)

Trgovsko hišo

ali alično, v večjem me-
stu, na prometnem kraju,
brez inventarja, v vred-
nosti 300—400.000 Din —
kupim. Hiša mora biti v
dobrem stanju. Prevzame
se tudi hipoteka. Prevzem
1. oktobra 1937. Ponudbe
upravi »Slovenca« Ma-
ribor št. 1047/37. (p)

Kunaver Ludvik

gradbeno-strokovno na-
obrazeni posredovalec, Ce-
sta 29. oktobra 6, telefon
37-23 - ima napredaj več-
je število parcel, kom-
pleksov, posestev, gozdov,
trgovskih in stanovanj-
skih hiš in vil. Poobla-
ščen graditelj in sodni ce-
nilce za nasvete brezplač-
no na razpolago. (p)

Stanovanjsko hišo

zasebno, s tremi ali več
sobami, iščem. Točne po-
nudbe upravi »Slovenca«
pod »Za 1. julij« 9370. p

Razno

Novi naslov:

Sv. Petra c. 4. Tel. 25-57

Celuloidne ščite za vrata!

naročite pri
FR. ZRNEC
Ljubljana,
Kopitarjeva ul. 1

Denar

Vrednostne papirje

vseh vrst kupuje Sloven-
ska banka v Ljubljani,
Krekov trg 10, tel. 27-53.

BANČNO KOM. ZAVOD
in MENJALNICA
MARIBOR
Aleksandrova ulica št. 40

H RANILNE VLOGE
bank in hranilnic,
kupi

vrednostne papirje, va-
lute in zlatnike po naj-
višji dnevni ceni.

Vnovčujem

hranilne vloge vseh de-
narnih zavodov proti ta-
kojšnji gotovini zelo
ugodno.

Oblast. dovoljena pisarna

Rudolf Zoré
Ljubljana, Gledališka 13
Telefon 28-10

Hranilne vloge

vseh denarnih zavodov,
terjatve in vrednostne pa-
pirje

vnovčim

najkulantnejše po najvišji
ceni

tako v gotovini

AL. PLANINSEK, LJUB-
LJANA, Beethovnova uli-
ca 14, telefon 35-10.

Izbira ni težka,

kadar treba določiti časopis, v ka-
terem naj oglašuje trgovec ali obrt-
nik. Vsakdo bo pri tem upošteval
list, potem katerega bo prišel naj-
sigurnejše v stik z najširšimi kupno-
močnimi sloji prebivalstva. In to je
naš dnevnik »SLOVENEČ«, ki ga
bere — posebno ob nedeljah — s
malo izjemami vsaka slovenska hiša.
En poskus Vas o uspehu prepriča!

V toplem pomladnem večeru se je zgodilo, sredi zelenih travnikov, ob beli cesti, med gozdovi, kjer je stoletja
se obnavljajoči sovrag slovenske zemlje, slovenskega duha in krščanske vere dvignil morilno orožje nad naj-
nedolžnejšimi med slovenskimi sinovi, ki so branili teptano slovensko čast in njeno svobodo ter stopili v prve
vrste v boju za zemljo, kruh, vero in boljše življenje slovenskega ljudstva.

Zločinska roka je zaustavila dih našemu tovarišu, bratu, mirnemu in dobremu prijatelju,
akademiku, kandidatu filozofije na ljubljanski univerzi

RUDOLFU DOLINARJU

Nepozaben bo ostal, nihče nam ga ne bo iztrgal iz naše zavesti, nihče
izropal iz naših src, z nami in slovenskim narodom bo ostal na veke.

Ob trupu slovenska akademska mladina obljublja, da bo isti plamen, ki je gorel v srcu
pokojnega, postal v njej svetlejši in večji ter nikdar ne bo ugasnil.

Večni je hotel imeti potrdilo

za našo še večjo zvestobo —
za našo nikdar izčrpano moč —
za naš nikoli upadel in sedaj še večji pogum.

Naj bo, kakor je vedno bilo, mi čutimo, da bo tako:

kri bo postala — seme,
žrtev bo zacvela v veliko — dejanje,
trpljenje bo skovalo cesto — v lepše, srečnejše življenje.

A v nas mladih naj postane volja kot gora Triglav,
sile v naših žilah naj kipijo kot slapovi naših rek —
in stanovitnost v nas naj težka bo kot zemlja.

Misel naša naj prodre temine vse kot žarek —
in ljubezen naj poveže vse sinove, hčere v dragi nam
Kristovi veri na slovenski zemlji.

Bo g naj daje našim delom blagoslov!

To je prošnja in prisega slovenske akademske mladine ob trupu slovenske žrtve.

AKADEMSKA AKCIJA ZA IZPOPOLNITEV UNIVERZE